



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

21. detsember 2023*

Sisukord

I.	Õiguslik raamistik	4
A.	UEFA põhikiri	4
B.	UEFA ja URBSFA „kohapeal treenitud mängijaid“ käsitlevad reeglid	4
1.	UEFA reeglid	4
2.	URBSFA reeglid	5
II.	Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused	7
III.	Vastuvõetavus	9
A.	Eelotsusetaotluse esitamise menetluslikud tingimused	9
B.	Eelotsusetaotluse sisu	10
C.	Vaidluse tegelikkus ja Euroopa Kohtule esitatud küsimuste asjakohasus	11
D.	Põhikohtuasja piiriülene mõõde	11
IV.	Eelotsuse küsimuste analüüs	12
A.	Sissejuhatavad märkused	13
1.	Põhikohtuasja ese	13
2.	Liidu õiguse kohaldatavus spordi ja spordiühingute tegevuse suhtes	13
3.	ELTL artikkel 165	15
B.	Eelotsuse küsimused osas, milles need puudutavad ELTL artiklit 101	17
1.	ELTL artikli 101 lõike 1 tõlgendamine	17

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

a. „Ettevõtjate ühenduse otsuse“ olemasolu	18
b. Liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine	18
c. Sellise tegevuse mõiste, mille „eesmärk“ või „tagajärg“ on kahjustada konkurentsi, ja tunnused, mis seda tegevust iseloomustavad	18
1. Tunnused, mis iseloomustavad tegevust, mille „eesmärk“ on takistada, piirata või moonutada konkurentsi	19
2. Tunnused, mis iseloomustavad tegevust, mille „tagajärg“ on takistada, piirata või moonutada konkurentsi	21
3. Nende reeglite, mille kohaselt peab klubidel olema oma võistkondades minimaalne arv nn kohapeal treenitud mängijaid, kvalifitseerimine ettevõtjate ühenduse otsuseks, mille „eesmärk“ või „tagajärg“ on konkurentsi piirata	21
d. Võimalus asuda seisukohale, et teatud konkreetne tegevus ei kuulu ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamisalasse	23
2. ELTL artikli 101 lõike 3 tõlgendamine	24
C. Eelotsuse küsimused osas, milles need puudutavad ELTL artiklit 45	28
1. Kaudse diskrimineerimise või töötajate vaba liikumise takistuse olemasolu	28
2. Võimalik põhjendus	29
V. Kohtukulud	31

Eelotsusetaotlus – Konkurents – Siseturg – Rahvusvahelise ja rahvusliku spordialaliidu kehtestatud reeglistik – Profijalgpall – Reguleerimis-, kontrolli- ja karistamispädevusega eraõiguslikud üksused – Reeglid, millega on profijalgpalliklubisid kohustatud kasutama minimaalset arvu mängijaid, keda nimetatakse „kohapeal treenitud“ mängijateks – ELTL artikli 101 lõige 1 – Ettevõtjate ühenduse otsus, mis kahjustab konkurentsi – Konkurentsivastase eesmärgi ja tagajärje mõisted – ELTL artikli 101 lõike 3 alusel tehtav erand – Tingimused – ELTL artikkel 45 – Kaudne diskrimineerimine kodakondsuse alusel – Töötajate vaba liikumise piirang – Põhjendus – Tingimused – Tõendamiskoormis

Kohtuasjas C-680/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel tribunal de première instance francophone de Bruxelles'i (Brüsseli prantsuskeelne esimese astme kohus, Belgia) 15. oktoobri 2021. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. novembril 2021, menetluses

UL,

SA Royal Antwerp Football Club

versus

Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA),

menetluses osales:

Union des associations européennes de football (UEFA),

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident L. Bay Larsen, kodade presidendid A. Arabadjiev, K. Jürimäe, C. Lycourgos ja O. Spineanu-Matei, kohtunikud M. Safjan, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, J. Passer (ettekandja), M. L. Arastey Sahún ja M. Gavalec,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: ametnik M. Krausenböck,

arvestades kirjalikku menetlust ja 15. novembri 2022. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- UL, esindajad: *avocats* J.-L. Dupont, S. Engelen, M. Hissel ja F. Stockart,
- SA Royal Antwerp Football Club, esindajad: *avocats* J.-L. Dupont, M. Hissel ja F. Stockart,
- Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA), esindajad: *avocats* N. Cariat, E. Matthys ja A. Stévenart,
- Union des associations européennes de football (UEFA), esindajad: *avocats* B. Keane, D. Slater ja D. Waelbroeck,
- Belgia valitsus, esindajad: P. Cottin, J.-C. Halleux, C. Pochet ja L. Van den Broeck,
- Kreeka valitsus, esindaja: K. Boskovits,
- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna, A. Kramarczyk-Szaładzińska ja M. Wiącek,
- Portugali valitsus, esindajad: P. Barros da Costa, R. Capaz Coelho ja C. Chambel Alves,
- Rumeenia valitsus, esindajad: L.-E. Bațagoi, E. Gane, L. Lițu ja A. Rotăreanu,
- Rootsi valitsus, esindajad: H. Eklinder, J. Lundberg, C. Meyer-Seitz, A. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, R. Shahsavan Eriksson, H. Shev ja O. Simonsson,
- Euroopa Komisjon, esindajad: S. Baches Opi, B.-R. Killmann, D. Martin ja G. Meessen,

olles 9. märtsi 2023. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab ELTL artiklite 45 ja 101 tõlgendamist.
- 2 See eelotsusetaotlus on esitatud vaidluse raames, mille pooled on ühelt poolt UL ja SA Royal Antwerp Football Club (edaspidi „Royal Antwerp“) ning teiselt poolt Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA) ning mis käsitleb nõuet tühistada vahekohtuotsus, millega jäeti osaliselt vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja osaliselt põhjendamata ULi ja Royal Antwerpi poolt Union des associations européennes de footballi (Euroopa Jalgpalliliit; UEFA) ja URBSFA vastu esitatud tühistamise ja kahju hüvitamise hagi.

I. Õiguslik raamistik

A. UEFA põhikirja

- 3 UEFA on eraõiguslik ühing, mille asukoht on Šveitsis. Selle põhikirja 2021. aastal vastu võetud redaktsiooni (edaspidi „UEFA põhikirja“) artikli 2 kohaselt on UEFA eesmärk muu hulgas „tegelda kõigi Euroopa jalgpalli puudutavate küsimustega“, „jälgida ja kontrollida Euroopas jalgpalli arengut kõigis selle vormides“ ning „valmistada ette ja korraldada Euroopa tasandil rahvusvahelisi jalgpallivõistlusi ja -turniire jalgpalli kõigis vormides“.
- 4 UEFA põhikirja artikli 5 kohaselt võib UEFA liikmeks saada iga ühing, mis on asutatud Euroopa riigis, mida enamik Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) liikmeid tunnustab sõltumatu riigina, ja mis vastutab jalgpalli korraldamise eest selles riigis. Põhikirja artikli 7 *bis* kohaselt tähendab selline staatus, et asjaomased ühinged on kohustatud järgima UEFA põhikirja, reeglistikke ja otsuseid ning tagama oma asukohariigis nende järgimise neile alluvate profiliigade ning klubide ja mängijate poolt. Praktikas on praegu enam kui 50 rahvuslikku jalgpalliliitu UEFA liikmed.
- 5 Põhikirja artiklite 11 ja 12 kohaselt kuuluvad UEFA organite hulka muu hulgas „kõrgeim organ“, mida nimetatakse „kongressiks“, ja „täitevkomitee“.

B. UEFA ja URBSFA „kohapeal treenitud mängijaid“ käsitlevad reeglid

1. UEFA reeglid

- 6 UEFA täitevkomitee otsustas 2. veebruaril 2005 vastu võtta reeglid, mis näevad ette, et profijalgpalliklubid, kes osalevad UEFA korraldatavatel rahvusvahelistel klubidevahelistel jalgpallivõistlustel, peavad kandma ülesandmiselehele maksimaalselt 25 mängijat, kelle hulgas peab omakorda olema teatav minimaalne arv „kohapeal treenitud mängijaid“, kes on määratletud kui mängijad, keda on olenemata kodakondsusest treeninud vähemalt kolme aasta vältel 15–21 aasta vanuses nende klubi või muu klubi, kes kuulub samasse rahvuslikku jalgpalliliitu (edaspidi „kohapeal treenitud mängijate reeglid“).

- 7 Kohapeal treenitud mängijate reeglid kiitis 21. aprillil 2005 heaks UEFA Kongress koosolekul, millel osalesid kõik rahvuslikud jalgpalliliidud, kes on UEFA liikmed, ja mis toimus Tallinnas (Eesti) (edaspidi „Tallinna kongress“).
- 8 Alates 2007/2008. aasta hooajast on nendes reeglites ette nähtud, et profijalgpalliklubid, kes osalevad UEFA korraldataval rahvusvahelisel klubidevahelisel jalgpallivõistlusel, peavad kandma ülesandmiselehele vähemalt kaheksa „kohapeal treenitud mängijat“ nimekirjas, milles on maksimaalselt 25 mängijat. Nendest kaheksast mängijast peab vähemalt nelja olema treeninud klubi, kes nad nimekirja kannab.

2. URBSFA reeglid

- 9 URBSFA on ühing, kelle asukoht on Belgias. Tema eesmärk on tagada jalgpalli korraldamine ja edendamine selles liikmesriigis. Selles staatuses on ta nii UEFA kui ka Fédération internationale de football associationi (Rahvusvaheline Jalgpalliföderatsioon; FIFA) liige.
- 10 URBSFA lisas 2011. aastal alaliidu reeglistikku kohapeal treenitud mängijate reeglid.
- 11 Nende reeglite redaktsioon, mis kehtis põhikohtuasjale eelnenud vahekohtumenetluse ajal, oli sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel P335.11. Profijalgpalli divisjonid 1A ja 1B: nimekirja „Squad size limit“ saatmine

1. Nimekirjad, mis tuleb saata

11. Kõik profijalgpalli divisjonid 1A ja 1B peavad saatma [...] järgmised nimekirjad ja neid ajakohastama:

- nimekiri, mis koosneb maksimaalselt 25 mängijast, [...] kelle hulgast vähemalt kaheksat on treenitud Belgia klubides [artikli] P1422.12 tähenduses, kusjuures vähemalt kolm mängijat peavad vastama [artiklis] P1422.13 esitatud lisatingimusele. Kui neid lävendeid ei saavutata, ei või neid mängijaid asendada mängijatega, kes ei vasta nendele tingimustele.

[...]

Artikkel P1422. Kohustuslik kandmine ülesandmiselehele

1. Profijalgpalliklubide esindusvõistkondade puhul

11. Oma esindusvõistkondade ametlikel võistlustel osalemisel [...] on profijalgpalliklubid kohustatud märkima ülesandmiselehele vähemalt kuus mängijat, keda on treeninud Belgia klubi, kusjuures vähemalt kaks nendest peavad vastama allpool punktis 13 nimetatud lisatingimusele. Kui klubi ei saa kanda ülesandmiselehele eelmises lõigus nõutud minimaalset arvu mängijaid, ei või ta neid asendada nii, et kannab sinna mängijaid, kes ei vasta sellele tingimusele.

12. Enne oma 23. sünnipäeva Belgia klubis treenituks peetakse mängijaid, kes on kvalifitseerunud vähemalt kolmel täishooajal mõnesse Belgia klubisse.

13. Lisatingimusele vastavad mängijad, kes on vähemalt kolmel täishooajal määratud Belgia klubisse enne oma 21. sünnipäeva.

[...]

15. Profijalgpalliklubid 1A ja 1B tohivad ülesandmiselehele kanda ainult mängijaid, kes on klubi nimekirjades „Squad size limit“ ([artikkel] P335).

16. Eespool sätestatud reeglite rikkumise korral määrab pädev alaliidu üksus mittekvalifitseeruvate mängijate nimekirja kandmise eest karistused [...], v.a trahvid.“

- 12 Hiljem neid reegleid muudeti. Nende redaktsioon, millele eelotsusetaotluse esitanud kohus oma eelotsusetaotluses viitab, on sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel B4.1[12]

Mis puudutab osalemist esindusvõistkondade ametlikel mängudel võistlusjalgpallis, siis profi- ja harrastusjalgpalli suhtes kohaldatakse kummalegi omaseid tingimusi.

Artikkel P

Kõik profijalgpalli divisjonid 1A ja 1B peavad saatma [...] järgmised nimekirjad ja neid ajakohastama:

- 1) nimekiri, mis koosneb kuni 25 mängijast, [...] kelle hulgast vähemalt kaheksat on treenitud Belgia klubides (need on mängijad, kes on kvalifitseerunud vähemalt kolmel täishooajal Belgia klubisse enne oma 23. sünnipäeva), kusjuures vähemalt kolm mängijat peavad vastama lisatingimusele, mille kohaselt peavad nad olema selle tingimuse täitnud enne oma 21. sünnipäeva. Kui neid lävendeid ei saavutata, ei või neid mängijaid asendada mängijatega, kes ei vasta nendele tingimustele.

[...]

Selleks et mängija saaks kanda nimekirja „Squad size limit“:

- peab ta olema alaliiduga liitunud ajutise määramise või kvalifitseerimisega klubisse, kes registreerimist taotleb, ning
- kui tegemist on tasustatud sportlasega, kes ei ole [Euroopa Majanduspiirkonna (EMP)] riigi kodanik, tuleb esitada kas koopia veel kehtivast ühtsest loast või ametlikust tõendist, mille on välja andnud tema elukohajärgne kohalik ametiasutus Belgias ja mis kinnitab, et tasustatud sportlane on ilmunud ametiasutusse, et talle saaks anda välja ühtse loa, millele tal on õigus [...];
- peavad tema puhul olema täidetud kvalifitseerumise tingimused. Selle nimekirja muudatused saab kinnitada ainult alaliidu üksus.

[...]

Artikkel B6.109

Mängijate ülesandmiselehele kandmisel kehtivad järgmised kohustused.

Artikkel P

Profijalgpalliklubide esindusvõistkondade puhul kehtivad järgmised sätted.

Kui nad osalevad esindusvõistkondade ametlikel võistlustel, on profijalgpalliklubid kohustatud ülesandmislehel ära näitama vähemalt kuus mängijat, keda treenis Belgia klubi, sh vähemalt kaks mängijat, kes vastavad allpool esitatud lisatingimusele.

Kui klubi ei saa kanda ülesandmislehele eelmises lõigus nimetatud minimaalset arvu mängijaid, ei või ta neid asendada nii, et kannab sinna mängijaid, kes ei vasta sellele tingimusele.

- Enne oma 23. sünnipäeva Belgia klubis treenituks peetakse mängijaid, kes on kvalifitseerunud vähemalt kolmel täishooajal mõnesse Belgia klubisse.
- Lisatingimusele vastavad mängijad, kes on vähemalt kolmel täishooajal määratud Belgia klubisse enne oma 21. sünnipäeva.

[...]

Profijalgpalli divisjonid 1A ja 1B tohivad ülesandmislehele kanda ainult mängijaid, kes on klubi nimekirjades „Squad size limit“.

Eespool sätestatud reeglite rikkumise korral määrab pädev alaliidu üksus mittekvalifitseeruvate mängijate nimekirja kandmise eest karistused, v.a trahvid.“

II. Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 13 UL on elukutseline jalgpallur, kellel on kolmanda riigi ja Belgia kodakondsus. Ta tegeleb oma kutsetegevusega juba palju aastaid Belgias. Ta on seal töötanud Belgias asuva profijalgpalliklubi Royal Antwerp ja seejärel ühe teise profijalgpalliklubi heaks.
- 14 UL pöördus 13. veebruaril 2020 Cour belge d'arbitrage pour le sporti (Belgia vahekohus spordi küsimustes; CBAS) poole, nõudes muu hulgas UEFA ja URBSFA kehtestatud kohapeal treenitud mängijate reeglite tühisuse tuvastamist põhjusel, et nendega on rikutud ELTL artikleid 45 ja 101, ning nende reeglitega talle tekitatud kahju hüvitamist. Royal Antwerp astus seejärel vabatahtlikult menetlusse, nõudes samuti nende reeglitega tekitatud kahju hüvitamist.
- 15 CBAS otsustas 10. juulil 2020 tehtud vahekohtuotsusega, et need nõuded on vastuvõetamatud osas, milles need puudutavad UEFA kehtestatud kohapeal treenitud mängijate reegleid, ja vastuvõetavad, kuid põhjendamatud osas, milles need puudutavad URBSFA kehtestatud reegleid.
- 16 UEFA reeglite kohta – kusjuures UEFA ei olnud vahekohtumenetluse osaline – leidis CBAS muu hulgas, et arvestades kuivõrd temale omased ja eraldiseisvad on need võrreldes reeglitega, mille on kehtestanud eri rahvuslikud jalgpalliliidud, kes on UEFA liikmed, sh URBSFA, ei saa neid pidada tulenevaks nende eri üksuste kokkuleppes ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses.
- 17 URBSFA kehtestatud reeglite kohta leidis CBAS sisuliselt esiteks, et nendega ei ole rikutud ELTL artikliga 45 tagatud töötajate vaba liikumist, kuna need on vahet tegemata kohaldatavad ega põhjusta mingit otsest ega kaudset diskrimineerimist kodakondsuse alusel ning on igal juhul põhjendatud õiguspärase eesmärkidega, on nende eesmärkide saavutamiseks vajalikud ega ole

nende suhtes ebaproportsionaalsed. Teiseks otsustas ta, et nende reeglite eesmärk ega tagajärg ei ole konkurentsi piiramine ning et need on ka õiguspäraste eesmärkide taotlemiseks vajalikud ja nendega proportsionaalsed, mistõttu ei ole nendega ka ELTL artikli 101 lõiget 1 rikutud.

- 18 Selle tulemusena jättis CBAS ULi ja Royal Antwerpi nõuded rahuldamata.
- 19 UL ja Royal Antwerp esitasid 1. septembril 2020 Tribunal de première instance francophone de Bruxelles'ile (Brüsseli prantsuskeelne esimese astme kohus, Belgia) kaebuse, milles palusid vahekohtuotsuse tühistada põhjusel, et sellega on Belgia kohtute seadustiku (Code judiciaire belge) artikli 1717 tähenduses rikutud avalikku korda.
- 20 Oma nõuete põhjenduseks väidavad nad sisuliselt esiteks, et UEFA ja URBSFA kehtestatud kohapeal treenitud mängijate reeglitega viiakse ellu tervikplaani, mille eesmärk ja tagajärg on piirata konkurentsi ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses. Teiseks on nende reeglitega rikutud ELTL artiklis 45 sätestatud töötajate vaba liikumist, kuna need reeglid piiravad nii sellise profijalgpalliklubi nagu Royal Antwerp võimalust värvata mängijaid, kes ei vasta nende kehtestatud kohaliku või rahvusliku päritolu nõudele, ja neid väljakule saata, kui ka selliste mängijate nagu UL võimalust, et mõni selline klubi, mille puhul ta ei saa sellistele juurtele tugineda, värbab ta ja saadab ta väljakule.
- 21 UEFA esitas 9. novembril 2021 URBSFA nõuete toetuseks vabatahtliku menetlusse astumise avalduse.
- 22 Kohtuotsusega, mis kuulutati 26. novembril 2021, s.o pärast eelotsusetaotluse Euroopa Kohtusse saabumise kuupäeva, tunnistati UEFA vabatahtlik menetlusse astumise avaldus vastuvõetavaks. 13. detsembril 2021 teatas eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtu kodukorra artikli 97 lõike 2 kohaselt Euroopa Kohtule, et sellele uuele menetlusosalisele anti luba astuda menetlusse.
- 23 Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Brüsseli prantsuskeelne esimese astme kohus) märgib oma eelotsusetaotluses kõigepealt, et põhikohtuasjas vaidlustatud vahekohtuotsus põhineb nii ULi ja Royal Antwerpi nõuete osalise vastuvõetamatusel kui ka ülejäänud nõuete nende põhjendamatusel tõttu rahuldamata jätmise osas kahe liidu õiguse sätte tõlgendamisel ja kohaldamisel – need sätted on ELTL artiklid 45 ja 101, mille võimalik eiramine võib kujutada endast avaliku korra rikkumist Belgia kohtute seadustiku artikli 1717 tähenduses, võttes arvesse nende olemust ja Euroopa Kohtu asjaomast praktikat (1. juuni 1999. aasta kohtuotsus Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, ja 26. oktoobri 2006. aasta kohtuotsus Mostaza Claro, C-168/05, EU:C:2006:675).
- 24 Seejärel leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et otsuse tegemiseks on vaja saada Euroopa Kohtult täpsustusi ELTL artiklite 45 ja 101 tõlgendamise kohta. Sisuliselt on sellel kohtul tekkinud esiteks küsimus, kas UEFA ja URBSFA kehtestatud kohapeal treenitud mängijate reeglid võib kvalifitseerida „ettevõtjatevaheliseks kokkuleppeks“, „ettevõtjate ühenduse otsuseks“ või „kooskõlastatud tegevuseks“ ELTL artikli 101 tähenduses. Teiseks on tal küsimus, kas need reeglid on kooskõlas selles artiklis sätestatud kokkulepete keelu ja ELTL artikliga 45 tagatud töötajate vaba liikumisega ning kas need võivad olla põhjendatud, sobivad, vajalikud ja proportsionaalsed. Sellega seoses viitab nimetatud kohus muu hulgas Euroopa Komisjoni avaldatud pressiteatele ja selle institutsiooni nimel tehtud uuringule, mille „peamine järeldus“ on see, et kõnealustel reeglitel võivad olla kaudsed kodakondsuse alusel diskrimineerivad tagajärjed ja piiravad tagajärjed töötajate vabale liikumisele, mille puhul ei ole tõendatud, et need tagajärjed on

proportsionaalsed nendest tuleneva väga piiratud kasu suhtes konkurentsitasakaalule jalgpalliklubide vahel ja mängijate treenimisele, võttes arvesse vähem piiravaid alternatiivseid meetmeid, mis näivad olevat võimalikud.

- 25 Selles olukorras otsustas tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Brüsseli prantsuskeelne esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas ELTL artiklit 101 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus kohapeal treenitud mängijate reeglid, mille UEFA täitevkomitee võttis vastu 2. veebruaril 2005, mille kiitis heaks 52 UEFA liikmesühingut Tallinna kongressil 21. aprillil 2005 ja mida viiakse ellu reeglistikega, mille on vastu võtnud nii UEFA kui ka selle liikmetest alaliidud?
2. Kas ELTL artikleid 45 ja 101 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui kohaldatakse kohapeal treenitud mängijate ülesandmislehele kandmise ja väljakule saatmise reegleid, mis on kindlaks määratud URBSFA alaliidu reeglistiku artiklitega P335.11 ja P.1422 ning võetud üle URBSFA uue reeglistiku 4. jaotises asuvasse artiklisse B4.1[12] ja 6. jaotises asuvasse artiklisse B6.109?“

III. Vastuvõetavus

- 26 URBSFA, UEFA, Rumeenia valitsus ja komisjon on eelotsusetaotluse esitanud kohtu mõlema küsimuse vastuvõetavuse kahtluse alla seadnud.
- 27 Argumendid, mis nad selle kohta esitavad, jagunevad sisuliselt nelja rühma. Esimesena hõlmavad need menetluslikku laadi argumente, mille kohaselt esitati eelotsusetaotlus enne, kui UEFA-l lubati astuda menetlusse ja kui ta seega põhikohtuasjas ära kuulati. Teisena on esitatud vormilisi argumente, mille kohaselt ei vasta eelotsusetaotluse sisu kodukorra artikli 94 punktis a sätestatud nõuetele, kuna selles ei ole piisavalt täpselt ja üksikasjalikult esitatud õiguslikku ja faktilist raamistikku, milles eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule küsimusi esitab – olukord, mis takistab huvitatud isikutel lahendatavates küsimustes tõhusalt seisukohta võtta. Kolmandana on esitatud sisulisi argumente eelotsusetaotluse hüpoteetilisuse kohta, kuna väidetavalt puudub tegelik vaidlus, mille menetlemine võiks muuta vajalikuks Euroopa Kohtu mis tahes tõlgendusotsuse. Selline olukord tuleneb konkreetselt sellest, et kohapeal treenitud mängijate reeglid ei takistanud Royal Antwerpil ja seejärel ühel teisel profijalgpalliklubil ULi värbamast ja väljakule saatmast. Neljandaks tuleks põhikohtuasja ELTL artiklist 45 lähtudes pidada „puhtalt riigisiseseks“ kohtuasjaks, mis ei saa „mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust“ ELTL artikli 101 tähenduses, võttes arvesse asjaolu, et see on vaidlus *inter partes*, ULi kodakondsust, Royal Antwerpi tegevuskohta ja URBSFA kehtestatud reeglite piiratud geograafilist ulatust.

A. Eelotsusetaotluse esitamise menetluslikud tingimused

- 28 Eelotsusemenetluses ei ole Euroopa Kohtu ja riigisiseste kohtute vahelist ülesannete jaotust arvestades Euroopa Kohtu ülesanne kontrollida, kas eelotsusetaotluse esitamise otsus on tehtud kooskõlas kohtukorraldust ja -menetlust reguleerivate riigisiseste õigusnormidega. Lisaks peab Euroopa Kohus lähtuma sellest otsusest, kui seda ei ole riigisiseses õiguses sätestatud võimaliku edasikaebemenetluse käigus tühistatud (14. jaanuari 1982. aasta kohtuotsus Reina, 65/81, EU:C:1982:6, punkt 7, ja 29. märtsi 2022. aasta kohtuotsus Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, punkt 70).

- 29 Käsitletaval juhul ei pea Euroopa Kohus seega võtma seisukohta võimalike tagajärgede kohta, mille toob põhikohtuasjas ja selle suhtes kohaldatavate kohtumenetlusnormide kohaselt kaasa see, kui uuel menetlusosalisel lubatakse astuda menetlusse pärast eelotsusetaotluse esitamist.
- 30 Mis puudutab lisaks käesolevale kohtuotsusele eelnenud menetlust, siis tuleb märkida, et kodukorra artikli 97 lõikes 2 on sätestatud, et kui uuel pooltel lubatakse põhikohtuasja menetluses osaleda ajal, mil asi on juba Euroopa Kohtu menetluses, peab see pool nõustuma menetlusega staadiumis, milles see on hetkel, mil Euroopa Kohtule teatatakse, et tal lubati menetlusse astuda. Lisaks tuleb käsitletaval juhul tuvastada, et võttes arvesse staadiumi, milles oli põhikohtuasi hetkel, mil Euroopa Kohtule teatati, et UEFA-l lubati astuda põhikohtuasjas menetlusse, edastati sellele menetlusosalisele kõik menetlusedokumentid, mis olid huvitatud isikutele juba kätte toimetatud, nagu sama säte ette näeb, aga ta sai ka esitada ja esitaski seejärel seisukohti menetluse kirjalikus osas ja hiljem kohtuistungil.

B. Eelotsusetaotluse sisu

- 31 ELTL artiklis 267 ette nähtud eelotsusemenetlus on Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute koostöö vahend, mille abil annab Euroopa Kohus liikmesriikide kohtutele liidu õiguse tõlgendusi, mida need kohtud vajavad nende menetluses olevate vaidluste lahendamiseks. Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale – mida nüüdseks kajastavad kodukorra artikli 94 punktid a ja b – peab liikmesriigi kohus selleks, et jõutaks talle tarviliku liidu õiguse tõlgenduseni, määratlema tema esitatud küsimuste faktilise ja õigusliku raamistiku või vähemalt selgitama faktilisi andmeid, millel need küsimused põhinevad. Lisaks on tingimata vajalik, nagu on sätestatud kodukorra artikli 94 punktis c, et eelotsusetaotlus sisaldaks selgitust, millistel põhjustel eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstas teatavate liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse ning millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel näeb. Need nõuded kehtivad eriti valdkondades, mida iseloomustavad keerulised faktilised ja õiguslikud olukorrad, nagu konkurentsivaldkond (vt selle kohta 27. novembri 2012. aasta kohtuotsus Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, punkt 83, ja 29. juuni 2023. aasta kohtuotsus Super Bock Bebidas, C-211/22, EU:C:2023:529, punktid 23 ja 24).
- 32 Pealegi ei pea eelotsusetaotluses esitatud informatsioon mitte ainult võimaldama Euroopa Kohtul anda tarvilikke vastuseid, vaid see peab andma ka liikmesriikide valitsustele ja teistele huvitatud pooltele võimaluse esitada Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 23 alusel oma seisukohad (vt selle kohta 1. aprilli 1982. aasta kohtuotsus Holdijk jt, 141/81–143/81, EU:C:1982:122, punkt 7, ning 11. aprilli 2000. aasta kohtuotsus Deliège, C-51/96 ja C-191/97, EU:C:2000:199, punkt 31).
- 33 Praegusel juhul vastab eelotsusetaotlus käesoleva kohtuotsuse kahes eelmises punktis meenutatud nõuetele. Nimelt on eelotsusetaotluses üksikasjalikult ära toodud Euroopa Kohtule esitatud küsimuste faktiline ja õiguslik raamistik. Seejärel on eelotsusetaotluses üksikasjalikult kirjeldatud faktilisi ja õiguslikke põhjuseid, mille tõttu eelotsusetaotluse esitanud kohus leidis, et need küsimused on vaja esitada, ning seost, mis tema hinnangul ühendab ELTL artikleid 45 ja 101 põhikohtuasjaga, võttes arvesse Euroopa Kohtu praktikat.
- 34 Lisaks ilmneb Euroopa Kohtule esitatud kirjalike seisukohtade sisust, et nende esitajatel ei olnud mingeid raskusi eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimuste faktilise ja õigusliku raamistiku mõistmisel, nende aluseks olevate faktiliste asjaolude tähenduse ja ulatuse mõistmisel, nende põhjuste väljaselgitamisel, miks eelotsusetaotluse esitanud kohus pidas vajalikuks need esitada, ning lõpuks selles küsimuses täieliku ja tarviliku seisukoha võtmisel.

C. Vaidluse tegelikkus ja Euroopa Kohtule esitatud küsimuste asjakohasus

- 35 Üksnes põhikohtuasja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval liikmesriigi kohtul tuleb kohtuasja konkreetseid asjaolusid arvesse võttes hinnata nii eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Sellest tulenevalt eeldatakse liikmesriigi kohtute esitatud küsimuste asjakohasust ja seega võib Euroopa Kohus jätta nendele küsimusele vastamata vaid siis, kui on ilmne, et taotletav tõlgendus ei ole mingil viisil seotud vaidluse tegelikkuse või esemega põhikohtuasjas, kui probleem on hüpoteetiline, või ka juhul, kui Euroopa Kohtule ei ole teada faktilised ja õiguslikud asjaolud, mis on vajalikud küsimustele tarviliku vastuse andmiseks (vt selle kohta 16. detsembri 1981. aasta kohtuotsus Foglia, 244/80, EU:C:1981:302, punktid 15 ja 18, ning 7. veebruari 2023. aasta kohtuotsus Confédération paysanne jt (*in vitro* juhuslik mutagenees), C-688/21, EU:C:2023:75, punktid 32 ja 33).
- 36 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu selgitused, mis on kokku võetud käesoleva kohtuotsuse punktides 14–24, annavad tunnistust vaidluse tegelikkusest põhikohtuasjas. Lisaks ilmneb nendest samadest selgitustest, et asjaolul, et eelotsusetaotluse esitanud kohus palub sellega seoses Euroopa Kohtul tõlgendada ELTL artikleid 45 ja 101, ei puudu ilmselgelt seos vaidluse tegelikkuse ja esemega põhikohtuasjas.
- 37 Nendest selgitustest ilmneb nimelt esiteks, et sellele kohtule on esitatud nõue tühistada vahekohtuotsus, millega CBAS jättis osaliselt vastuvõetamatusse tõttu läbi vaatamata ja osaliselt põhjendamatusse tõttu rahuldamata tühistamis- ja hüvitamishagi, mille esitasid UL ja Royal Antwerp URBSFA ja UEFA kohapeal treenitud mängijate reeglite peale. Teiseks rajaneb see vahekohtuotsus ELTL artiklite 45 ja 101 tõlgendusel ja kohaldamisel. Kolmandaks täpsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et võttes arvesse talle lahendamiseks esitatud vaidluse eset, on ta oma otsuse tegemisel muu hulgas kohustatud kontrollima, kuidas CBAS ELTL artikleid 45 ja 101 tõlgendas ja kohaldas, et teha kindlaks, kas viimase tehtud vahekohtuotsus on Belgia avaliku korraga vastuolus või mitte.

D. Põhikohtuasja piiriülene mõõde

- 38 Asutamisevabadust, teenuste osutamise vabadust ja kapitali vaba liikumist käsitlevad EL toimimise lepingu sätted ei ole kohaldatavad olukorras, mille kõik asjaolud on üheainsa liikmesriigi sisesed (15. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ullens de Schooten, C-268/15, EU:C:2016:874, punkt 47, ning 7. septembri 2022. aasta kohtuotsus Cilevičs jt, C-391/20, EU:C:2022:638, punkt 31). Seega võib eelotsusetaotlusi, milles on palutud neid sätteid tõlgendada niisugustes olukordades, pidada teatavatel konkreetsetel juhtudel vastuvõetavaks ainult siis, kui eelotsusetaotluses on toodud välja konkreetsed asjaolud, mis võimaldavad tuvastada, et taotletav tõlgendus on vaidluse lahendamiseks vajalik seose tõttu selle vaidluse eseme või asjaolude ning ELTL artiklite 49, 56 ja 63 vahel, nagu on nõutud kodukorra artiklis 94 (vt selle kohta 15. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ullens de Schooten, C-268/15, EU:C:2016:874, punktid 50–55, ning 7. septembri 2022. aasta kohtuotsus Cilevičs jt, C-391/20, EU:C:2022:638, punkt 34).
- 39 Käsitletaval juhul ei saa eelotsusetaotlust siiski pidada vastuvõetamatuks sel põhjusel, et ELTL artikkel 45, mis käsitleb töötajate vaba liikumist, ei ole põhikohtuasjaga seotud seetõttu, et põhikohtuasi on „puhtalt riigisisene“.

- 40 Esiteks vastab küll tõele, et põhikohtuasi on laadilt *inter partes*, UL on Belgia Kuningriigi kodanik, Royal Antwerpi asukoht on Belgias ja URBSFA kehtestatud reeglitel on geograafiline ulatus, mis on piiratud selle liikmesriigi territooriumiga, nagu mõned asjaomased isikud õigesti märkisid, kuid sellegipoolest puudub see vaidlus vahekohtuotsust, milles CBAS tõlgendas ja kohaldas muu hulgas ELTL artiklit 45, nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktist 17. Küsimus, kas seda artiklit kohaldatakse selle vaidluse suhtes, puudub seega vaidluse sisu ja sellele ei saa niisiis tugineda, et vaielda vastu eelotsusetaotluse vastuvõetavusele, kuna vastasel korral tehtaks ennatlik otsus vaidluse lahenduse kohta.
- 41 Lisaks on põhikohtuasjas käsitletavat UEFA reeglid ja URBSFA reeglid eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul omavahel tihedalt seotud, sest URBSFA on UEFA liikmena kohustatud järgima UEFA põhikirja, reeglistikke ja otsuseid ning tema kohapeal treenitud mängijate reeglid on otseselt inspireeritud reeglitest, mille võttis varem vastu ja kiitis heaks UEFA Tallinna kongressil, nagu on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 7. Pealegi tunnistas eelotsusetaotluse esitanud kohus käesoleva kohtuotsuse punktis 22 nimetatud UEFA vabatahtliku menetluse astumise vastuvõetavaks sisuliselt just nende faktiliste ja õiguslike seoste tõttu UEFA reeglite ja URBSFA reeglite ning liidu õiguse vahel.
- 42 Teiseks puudub põhikohtuasi paralleelselt seda, kuidas CBAS tõlgendas ja kohaldas ELTL artiklit 101.
- 43 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub aga, et kuigi selle artikli lõike 1 kohaselt tuleb muude tingimuste hulgas tõendada piisava tõenäosusega, et kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus võib tunduvalt mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, sest see võib avaldada kaubavahetusele otsest või kaudset tegelikku või potentsiaalset mõju, mis võib takistada liikmesriikidevahelise ühisturu loomist ja toimimist, võib selle tingimuse lugeda täidetuks, kui esineb tegevus, mis hõlmab liikmesriigi kogu territooriumi (vt selle kohta 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus ING Pensii, C-172/14, EU:C:2015:484, punktid 48 ja 49 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 44 Sellest kohtupraktikast lähtudes ning võttes arvesse põhikohtuasjas käsitletavate reeglite geograafilist ulatust ja tihedat seost nende vahel, ei saa asuda seisukohale, et ELTL artiklil 101 ei ole põhikohtuasjaga seost põhjusel, et reeglid, mida see kohtuasi puudub, ei saa „mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust“.
- 45 Seega on eelotsusetaotlus tervikuna vastuvõetav.

IV. Eelotsuse küsimuste analüüs

- 46 Esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas ELTL artiklit 101 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus reeglid, mille on kehtestanud Euroopa tasandil jalgpallivõistlusi korraldav ühing, mida kohaldatakse nii see ühing kui ka selle liikmeks olevad rahvuslikud jalgpalliliidud ja mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmislehele minimaalse arvu mängijaid, keda on treeninud kas see klubi ise või keda on treenitud selle rahvusliku jalgpalliliidu territoriaalses pädevusalas, millega klubi on liitunud.

- 47 Teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas ELTL artikleid 45 ja 101 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus reeglid, mille on vastu võtnud ühing, kes vastutab jalgpallivõistluste korraldamise eest riigisisisel tasandil, ja mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmiselehele minimaalse arvu mängijaid, keda on treenitud selle ühingu territoriaalses pädevusalas.
- 48 Võttes arvesse nii nende küsimuste sisu kui ka selle vaidluse laadi, mille raames need on Euroopa Kohtule esitatud, tuleb enne nende analüüsimist esitada kolm rühma sissejuhatavaid märkusi.

A. Sissejuhatavad märkused

1. Põhikohtuasja ese

- 49 Mõlema Euroopa Kohtule esitatud küsimuse sõnastusest endast ilmneb, et need kattuvad suuresti, st osas, milles need puudutavad ELTL artiklit 101. Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib nimelt saada täpsustusi selle artikli tõlgendamise kohta, et tal oleks võimalik kontrollida selle kohaldamist vahekohtuotsuses, mis puudutab seda, kas kõnealuse artikliga on kooskõlas niisugused kohapeal treenitud mängijate reeglid nagu need, mille on kehtestanud ja mida kohaldavad UEFA ning eri rahvuslikud jalgpalliliidud, kes on selle liikmed, sh URBSFA.
- 50 Küll on need kaks küsimust aga erinevad osas, milles need puudutavad ELTL artiklit 45, sest nendest ainult teises, mis puudutab reegleid, mille on kehtestanud ja mida kohaldab URBSFA, on viidatud sellele artiklile. Selle kohta märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus eelotsusetaotluses, et ta ei pea esitama Euroopa Kohtule küsimust, kas ELTL artikliga 45 on kooskõlas reeglid, mille on kehtestanud ja mida kohaldab UEFA. See kohus täpsustab siiski, et ta ei välista, et seda küsimust tuleb arvesse võtta, kui ta hindab, kas on olemas kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus ELTL artikli 101 tähenduses.
- 51 Neid mitmesuguseid asjaolusid arvestades tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusi käsitleda koos, tõlgendades kõigepealt ELTL artiklit 101 ja seejärel ELTL artiklit 45.

2. Liidu õiguse kohaldatavus spordi ja spordiühingute tegevuse suhtes

- 52 Euroopa Kohtule esitatud küsimused käsitlevad ELTL artiklite 45 ja 101 tõlgendamist seoses vaidlusega reeglite üle, mille on vastu võtnud kaks üksust, kellest üks on oma põhikirja kohaselt Euroopa ja teine Belgia tasandil jalgpalli korraldamise ja kontrolli eest vastutav eraõiguslik ühing, ning millega on nende võistkondade koosseisu suhtes, kes võivad osaleda klubidevahelistel jalgpallivõistlustel, kehtestatud teatavad tingimused, mille järgimata jätmise eest on ette nähtud karistused.
- 53 Sellega seoses väärneb meeldetuletamist, et niivõrd, kuivõrd spordiga tegelemine kujutab endast majandustegevust, kuulub see majandustegevuse suhtes kohaldatavate liidu õigusnormide kohaldamisalasse (vt selle kohta 12. detsembri 1974. aasta kohtuotsus Walrave ja Koch, 36/74, EU:C:1974:140, punkt 4, ning 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, punkt 27).

- 54 Üksnes teatud spetsiifilisi reegleid, mis esiteks on vastu võetud ainult mittemajanduslikel põhjustel ja mis teiseks puudutavad vaid sporti kui sellist huvitavaid küsimusi, tuleb pidada majandustegevusest väljaspool olevaks. Nii on see konkreetselt reeglitega, mis puudutavad välismaiste mängijate väljajätmist riigi rahvuskoondiste vahelistel võistlustel osalevate võistkondade koosseisust või nende klassifitseerimiskriteeriumide kindlaksmääramist, mida kasutatakse võistlustel individuaalselt osalevate sportlaste valimiseks (vt selle kohta 12. detsembri 1974. aasta kohtuotsus *Walrave ja Koch*, 36/74, EU:C:1974:140, punkt 8; 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 76 ja 127, ning 11. aprilli 2000. aasta kohtuotsus *Deliège*, C-51/96 ja C-191/97, EU:C:2000:199, punktid 43, 44, 63, 64 ja 69).
- 55 Kui need spetsiifilised reeglid välja arvata, siis reeglid, mille spordiühingud võtavad vastu elukutselistele või poolprofessionaalsetele mängijatele palgatöö või teenuste osutamise reguleerimiseks, ning laiemalt reeglid, mis ei reguleeri küll formaalselt seda tööd või teenuste osutamist, kuid mõjutavad seda otseselt, võivad kuuluda ELTL artiklite 45 ja 56 kohaldamisalasse (vt selle kohta 12. detsembri 1974. aasta kohtuotsus *Walrave ja Koch*, 36/74, EU:C:1974:140, punktid 5, 17–19 ja 25; 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 75, 82–84, 87, 103 ja 116; 12. aprilli 2005. aasta kohtuotsus *Simutenkov*, C-265/03, EU:C:2005:213, punkt 32, ning 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punktid 28 ja 30).
- 56 Samamoodi kuuluvad selliste ühingute vastu võetud reeglid ja üldisemalt need vastu võtnud ühingute tegevus konkurentsiõigust käsitlevate EL toimimise lepingu sätete kohaldamisalasse, kui nende sätete kohaldamise tingimused on täidetud (vt selle kohta 18. juuli 2006. aasta kohtuotsus *Meca-Medina ja Majcen vs. komisjon*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punktid 30–33), mis tähendab, et need ühingud võib kvalifitseerida „ettevõtjateks“ ELTL artiklite 101 ja 102 tähenduses või et asjaomased reeglid võib kvalifitseerida „ettevõtjate ühenduste otsusteks“ ELTL artikli 101 tähenduses.
- 57 Üldisemalt, kuna sellised reeglid kuuluvad seega EL toimimise lepingu kõnealuste sätete kohaldamisalasse, tuleb juhul, kui nendega on kehtestatud eraõiguslikele isikutele kohaldatavaid sätteid, nende väljatöötamisel ja rakendamisel järgida liidu õiguse üldpõhimõtteid, eelkõige diskrimineerimiskeelu ja proportsionaalsuse põhimõtet (vt selle kohta 13. juuni 2019. aasta kohtuotsus *TopFit ja Biffi*, C-22/18, EU:C:2019:497, punktid 60, 65 ja 66 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 58 Põhikohtuasjas kõne all olevad reeglid, olgu need siis kehtestanud UEFA või URBSFA, ei kuulu nende hulka, mille suhtes võiks kohaldada käesoleva kohtuotsuse punktis 54 nimetatud erandit, mille kohta Euroopa Kohus on korduvalt meelde tuletanud, et see erand peab piirduma üksnes selle konkreetse eesmärgiga ning sellele ei saa tugineda selleks, et jätta liidu majandusõigust käsitlevate EL toimimise lepingu sätete kohaldamisalast välja kogu sporditegevus (vt selle kohta 14. juuli 1976. aasta kohtuotsus *Donà*, 13/76, EU:C:1976:115, punktid 14 ja 15, ning 18. juuli 2006. aasta kohtuotsus *Meca-Medina ja Majcen vs. komisjon*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punkt 26).
- 59 Vastupidi, ehkki need reeglid ei reguleeri formaalselt mängijate töötingimusi, tuleb neid käsitada nii, et need avaldavad otsest mõju sellele tööle, sest reeglitega on nende võistkondade koosseisu suhtes, kes võivad klubidevahelistel jalgpallivõistlustel osaleda, ja seega mängijate enda nendel võistlustel osalemise suhtes kehtestatud teatavad tingimused, mille järgimata jätmise eest on ette nähtud karistused (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 116 ja 119).

- 60 Täpsemalt tuleneb eelotsusetaotluse esitanud kohtu selgitustest, et nendes reeglites on sisuliselt ette nähtud, et nendel võistlustel osalevad profijalgpalliklubid peavad kandma ülesandmislehele minimaalse arvu „kohapeal treenitud mängijaid“, kuna vastasel korral kohaldatakse nende suhtes karistusi. UEFA kehtestatud reeglites on seda väljendit kasutatud selleks, et tähistada tegelikult mitte ainult mängijaid, keda on treeninud nad värvanud klubi, vaid ka mängijaid, keda on treeninud teine sama rahvusliku jalgpalliliiduga liitunud klubi. URBSFA kehtestatud reeglites on seda väljendit kasutatud ainult selleks, et tähistada mängijaid, keda on treeninud „Belgia klubi“, st ükskõik missugune selle alaliiduga liitunud klubi. Asjaolu, et niisuguste reeglitega on seega piiratud klubide võimalust kanda mängijaid ülesandmislehele ja seega saata neid mängijaid väljakule vastava mängu ajal, mitte formaalselt võimalust värvata neid mängijaid, ei puutu asjasse, sest osalemine mängudel ja võistlustel kujutab endast mängijate tegevuse põhieesmärki ning seda värbamisvõimalust on järelikult samuti piiratud (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkt 120, ning 13. aprilli 2000. aasta kohtuotsus *Lehtonen ja Castors Braine*, C-176/96, EU:C:2000:201, punkt 50).
- 61 Lisaks, kuna võistkondade koosseis kujutab endast ühte peamist parameetrit nende võistluste puhul, mille raames profijalgpalliklubid kohtuvad, ja kuna nende võistlustega kaasneb majandustegevus, tuleb põhikohtuasjas käsitletavaid reegleid käsitada ka reeglitena, millel on otsene mõju selle majandustegevusega tegelemise tingimustele ja konkurentsile sellega tegelevate profijalgpalliklubide vahel.
- 62 Seega kuuluvad UEFA ja URBSFA reeglid, mille kohta on eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule küsimused esitanud, ELTL artiklite 45 ja 101 kohaldamisalasse.

3. ELTL artikkel 165

- 63 Enamik põhikohtuasja pooli ja mõni Euroopa Kohtu menetluses osalenud valitsus väljendasid lahknevaid seisukohti tagajärgede suhtes, mis võivad olla ELTL artiklil 165 eelotsusetaotluse esitanud kohtu erinevatele küsimustele antavate vastuste raames.
- 64 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et ELTL artiklit 165 tuleb tõlgendada lähtuvalt ELTL artikli 6 punktist e, milles on ette nähtud, et liidul on pädevus võtta meetmeid liikmesriikide meetmete toetamiseks, koordineerimiseks või täiendamiseks hariduse, kutseõppe, noorsoo ja spordi valdkonnas. Nimelt konkretiseerib ELTL artikkel 165 seda sätet, täpsustades nii eesmärgi, mis on seatud liidu tegevusele asjaomastes valdkondades, kui ka vahendeid, mida võib kasutada selleks, et nende eesmärkide saavutamisele kaasa aidata.
- 65 Mis puudutab liidu tegevusele spordi valdkonnas seatud eesmärgi, siis on ELTL artikli 165 lõike 1 teises lõigus sätestatud, et liit panustab Euroopa spordiküsimuste edendamisse, võttes arvesse spordi eripära, vabatahtlikkusele põhinevaid struktuure ning selle sotsiaalset ja kasvatuslikku funktsiooni, ning lõike 2 viimases taandes on sätestatud, et liidu tegevusega selles valdkonnas püütakse arendada Euroopa mõõdet spordis spordivõistluste aususe ning avatuse ja sporditöö eest vastutavate asutuste omavahelise koostöö edendamise ning sportlaste, iseäranis kõige nooremate sportlaste füüsilise ja vaimse puutumatus kaitsmise kaudu.
- 66 Vahendite kohta, mida võib kasutada nende eesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks, on ELTL artikli 165 lõikes 3 ette nähtud, et liit edendab spordi valdkonnas koostööd kolmandate riikidega ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, ning lõikes 4 on sätestatud, et Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu võivad seadusandliku tavamenetluse kohaselt või nõukogu üksi võib komisjoni ettepaneku põhjal vastu võtta vastavalt kas stimuleerivaid meetmeid või soovitusi.

- 67 Teiseks, nagu tuleneb nii ELTL artikli 165 kui ka ELTL artikli 6 punkti e sõnastusest, soovisid aluslepingute koostajad anda liidule nende sätetega toetava pädevuse, mis ei võimalda liidul ellu viia mitte „poliitikat“, nagu on ette nähtud EL toimimise lepingu teistes sätetes, vaid „tegevust“ mitmes konkreetnes valdkonnas, sealhulgas sport. Nimetatud sätted kujutavad endast seega õiguslikku alust, mis lubab liidul teostada seda pädevust neis ette nähtud tingimustel ja piirides, mille hulka kuulub ELTL artikli 165 lõike 4 esimese taande kohaselt riigi tasandil vastu võetud õigus- ja haldusnormide igasuguse ühtlustamise välistamine. Lisaks võimaldab toetav pädevus liidul võtta kooskõlas ELTL artikliga 6 vastu õigusakte üksnes liikmesriikide meetmete toetamiseks, koordineerimiseks või täiendamiseks.
- 68 Sellest tulenevalt ja nagu nähtub ka ELTL artikli 165 kontekstist, eelkõige selle paigutamisest EL toimimise lepingu kolmandasse ossa, mis on pühendatud „liidu sisepoliitikale ja -meetmetele“, mitte aga selle lepingu esimesse ossa, mis sisaldab põhimõttelisi sätteid, mille hulgas on II jaotises „[ü]ldkohaldatavad sätted“, mis käsitlevad eelkõige tööhõive kõrge taseme edendamist, piisava sotsiaalse kaitse tagamist, diskrimineerimise vastu võitlemist, keskkonnakaitset, aga ka tarbijakaitset, ei ole see artikkel üldkohaldatav valdkonnaülene säte.
- 69 Sellest järeldub, et kuigi liidu pädevad institutsioonid peavad arvesse võtma ELTL artiklis 165 loetletud erinevaid tegureid ja eesmärke, kui nad võtavad selle artikli alusel ja selles sätestatud tingimustel spordivaldkonnas vastu stimuleerivaid meetmeid või soovitusi, ei ole neid erinevaid elemente ja eesmärke ega stimuleerivaid meetmeid ja soovitusi vaja kohustuslikult integreerida ega arvesse võtta nende normide kohaldamisel, mille tõlgendamise kohta on eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule küsimusi esitanud, olenemata sellest, kas need puudutavad töötajate liikumisvabadust (ELTL artikkel 45) või konkurentsioigust (ELTL artikkel 101). Laiemalt ei saa ka ELTL artiklit 165 pidada erinormiks, mis jätaks spordi tervikuna või osaliselt väljapoole liidu esmase õiguse teisi sätteid, mis võivad olla selle suhtes kohaldatavad, või mis kohustaks sporti selle kohaldamise käigus eriliselt kohtlema.
- 70 Kolmandaks, nagu Euroopa Kohus on korduvalt märkinud, on sporditegevusel siiski nii liidu kui ka selle kodanike jaoks märkimisväärne sotsiaalne ja hariduslik tähtsus, mis nüüd kajastub ELTL artiklis 165 (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkt 106, ning 13. juuni 2019. aasta kohtuotsus *TopFit ja Biffi*, C-22/18, EU:C:2019:497, punktid 33 ja 34).
- 71 Lisaks on sellel tegevusel vaieldamatuid erisusi, mis puudutavad küll eriti harrastussporti, kuid võivad esineda ka spordi kui majandustegevuse puhul (vt selle kohta 13. aprilli 2000. aasta kohtuotsus *Lehtonen ja Castors Braine*, C-176/96, EU:C:2000:201, punkt 33).
- 72 Lõpuks võib selliseid erisusi ELTL artiklite 45 ja 101 kohaldamisel vajaduse korral arvesse võtta muude tegurite hulgas ja niivõrd, kuivõrd need osutuvad asjakohasteks, kusjuures tuleb siiski märkida, et neid saab arvesse võtta üksnes neis artiklites ette nähtud tingimusi ja kohaldamiskriteeriume järgides.
- 73 Täpsemalt, kui väidetakse, et spordiühingu vastu võetud reegel kujutab endast töötajate liikumisvabaduse takistust või konkurentsivastast kokkulepet, peab selle reegli määratlemine takistuse või konkurentsivastase kokkuleppena igal juhul põhinema selle reegli sisu konkreetset analüüsil tegelikus kontekstis, milles seda reeglit tuleb rakendada (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 98–103; 11. aprilli 2000. aasta kohtuotsus *Deliège*, C-51/96 ja C-191/97, EU:C:2000:199, punktid 61–64, ning 13. aprilli 2000. aasta kohtuotsus *Lehtonen ja Castors Braine*, C-176/96, EU:C:2000:201, punktid 48–50).

Selline analüüs võib tähendada, et arvesse tuleb võtta näiteks asjaomase spordiala laadi, korraldust või toimimist ning konkreetsemalt seda, kui suur osakaal on selles elukutselistel sportlastel, viisi, kuidas spordis osaletakse ja kuidas selle erinevad osalejad omavahel suhestuvad, ning rolli, mis on selle eest kõikidel tasanditel vastutavatel struktuuridel või organisatsioonidel, millega liit vastavalt ELTL artikli 165 lõikele 3 koostööd edendab.

- 74 Lisaks, kui töötajate liikumisvabaduse takistuse olemasolu on tuvastatud, on kõnealuse reegli vastu võtnud ühingul võimalus tõendada, et see on põhjendatud, vajalik ja proportsionaalne teatud eesmärkidega, mida võib pidada õiguspäraseks (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkt 104) ja mis omakorda sõltuvad selle spordiala eripärast, millega on konkreetsetel juhtumil tegemist.
- 75 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusi ELTL artikli 101 ja seejärel artikli 45 kohta tuleb järgemööda analüüsida kõigist eespool toodud kaalutlustest lähtudes.

B. Eelotsuse küsimused osas, milles need puudutavad ELTL artiklit 101

- 76 ELTL artikkel 101 on kohaldatav kõigi majandustegevusega tegelevate üksuste suhtes, mis tuleb sellisena kvalifitseerida ettevõtjateks, sõltumata nende õiguslikust vormist ja rahastamisviisist (vt selle kohta 23. aprilli 1991. aasta kohtuotsus *Höfner ja Elser*, C-41/90, EU:C:1991:161, punkt 21; 11. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *ETI jt*, C-280/06, EU:C:2007:775, punkt 38, ning 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, punktid 20 ja 21).
- 77 Järelikult on see artikkel kohaldatav muu hulgas üksustele, mis on asutatud selliste ühingute vormis, mille eesmärk on nende põhikirja kohaselt teatava spordiala korraldamine ja kontrollimine, niivõrd, kuivõrd need üksused tegelevad selle spordialaga seotud majandustegevusega, pakkudes kaupu või teenuseid, ning kuivõrd nad tuleb seetõttu kvalifitseerida „ettevõtjateks“ (vt selle kohta 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, punktid 22, 23 ja 26).
- 78 Lisaks on ELTL artikkel 101 kohaldatav ka üksuste suhtes, kes ei ole küll tingimata ise ettevõtjad, kuid keda võib pidada „ettevõtjate ühendusteks“.
- 79 Käsitletaval juhul tuleb põhikohtuasja eset ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu selgitusi arvestades asuda seisukohale, et ELTL artikkel 101 on UEFA ja URBSFA suhtes kohaldatav, sest nende kahe ühingu liikmed või nendega – ükskõik kas otseselt või kaudselt – liitunud isikud on üksused, kelle võib kvalifitseerida „ettevõtjateks“, sest nad tegelevad majandustegevusega, nagu jalgpalliklubid.

1. ELTL artikli 101 lõike 1 tõlgendamine

- 80 ELTL artikli 101 lõike 1 kohaselt on siseturuga kokkusobimatud ja keelatud kõik sellised ettevõtjatevahelised kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus, mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust ning mille eesmärk või tagajärg on konkurentsi takistamine, piiramine või kahjustamine siseturu piires.

a) „Ettevõtjate ühenduse otsuse“ olemasolu

- 81 ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamine, kui tegemist on niisuguse üksusega nagu UEFA või URBSFA kui ettevõtjate ühendusega, eeldab esiteks, et tuvastatakse sellise „ettevõtjate ühenduse otsuse“ olemasolu nagu otsus, millega asjaomane ühing kehtestab või kohaldab reegleid, millel on otsene mõju selle otsesteks või kaudseteks liikmeteks olevate ettevõtjate majandustegevusega tegelemise tingimustele (vt selle kohta 19. veebruari 2002. aasta kohtuotsus Wouters jt, C-309/99, EU:C:2002:98, punkt 64, ning 28. veebruari 2013. aasta kohtuotsus Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, punktid 42–45).
- 82 Käsitletaval juhul on see nii kahe otsusega, mille kohta on eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule küsimused esitanud, st otsustega, millega UEFA ja URBSFA kehtestasid kohapeal treenitud mängijate reeglid.

b) Liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine

- 83 Teiseks eeldab ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamine niisuguste otsuste korral, et tõendatakse piisava tõenäosusega, et need otsused „võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust“ tuntuvalt, avaldades kaubavahetusele otsest või kaudset tegelikku või potentsiaalset mõju, mis võib takistada siseturu loomist või toimimist.
- 84 Käsitletaval juhul võimaldab põhikohtuasjas kõne all olevate otsuste geograafiline ulatus käesoleva kohtuotsuse punktis 43 meenutatud Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikat arvestades, ja kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu kontrolli tulemusel ei selgu vastupidist, asuda seisukohale, et nimetatud tingimus on täidetud.

c) Sellise tegevuse mõiste, mille „eesmärk“ või „tagajärg“ on kahjustada konkurentsi, ja tunnused, mis seda tegevust iseloomustavad

- 85 Selleks et konkreetsel juhul saaks asuda seisukohale, et kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus kuulub ELTL artikli 101 lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamisalasse, on selle sätte enda sõnastuse kohaselt vaja tõendada kas seda, et tegevuse eesmärk on takistada, piirata või moonutada konkurentsi, või seda, et tegevusel on selline tagajärg (vt selle kohta 30. juuni 1966. aasta kohtuotsus LTM, 56/65, EU:C:1966:38, lk 359, ja 29. juuni 2023. aasta kohtuotsus Super Bock Bebidas, C-211/22, EU:C:2023:529, punkt 31).
- 86 Selleks tuleb kõigepealt analüüsida asjasse puutuva tegevuse eesmärki. Kui analüüsi tulemusel ilmneb, et tegevusel on konkurentsivastane eesmärk, ei ole vaja analüüsida selle tegevuse tagajärgi konkurentsile. Ainult juhul, kui tegevust ei saa pidada selliseks, millel on konkurentsivastane eesmärk, on vaja seejärel analüüsida selle tagajärgi (vt selle kohta 30. juuni 1966. aasta kohtuotsus LTM, 56/65, EU:C:1966:38, lk 359, ja 26. novembri 2015. aasta kohtuotsus Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, punktid 16 ja 17).
- 87 Analüüs, mis tuleb läbi viia, erineb sõltuvalt sellest, kas tegevuse „eesmärk“ või „tagajärg“ on takistada, piirata või moonutada konkurentsi, kuna kummalegi mõistele kohaldatakse erinevat õiguslikku ja tõendamiskorda (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Generics (UK) jt, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 63).

1) Tunnused, mis iseloomustavad tegevust, mille „eesmärk“ on takistada, piirata või moonutada konkurents

- 88 Nagu nähtub Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, nagu see on kokku võetud eelkõige 23. jaanuari 2018. aasta kohtuotsuses *F. Hoffmann-La Roche jt* (C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 78) ja 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsuses *Generics (UK) jt* (C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 67), siis kuigi konkurentsivastase eesmärgi mõiste ei ole – nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktides 85 ja 86 – erand konkurentsivastase tagajärje mõistest, tuleb seda siiski tõlgendada kitsalt.
- 89 Seega tuleb sellest mõistest aru saada nii, et see viitab üksnes ettevõtjatevahelise kooskõlastamise teatud liikidele, mis konkurentsile piisavalt kahjustavad, selleks et saaks asuda seisukohale, et nende tagajärgi ei ole vaja analüüsida. Nimelt võib ettevõtjatevahelise koostöö teatud vorme juba nende olemuse poolest pidada tavapärase konkurentsile nõuetekohast toimimist kahjustavaks (vt selle kohta 30. juuni 1966. aasta kohtuotsus *LTM*, 56/65, EU:C:1966:38, lk 359; 23. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus *F. Hoffmann-La Roche jt*, C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 78, ning 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus *Generics (UK) jt*, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 67).
- 90 Selliseks peetava tegevuse liikide hulka kuuluvad eeskätt teatud konkurentsile seisukohast eriti kahjulikud salajased tegevused, nagu horisontaalsed kartellikokkulepped, mis viivad hindade kindlaksmääramiseni, tootmisvõimsuse piiramiseni või klientide jagamiseni. Nimelt võib seda liiki tegevus kaasa tuua hinnatõusu või tootmise ja seega ka pakkumise vähenemise, mis viib ressursside ebatõhusa kasutamiseni ettevõtjatest kasutajate ja tarbijate kahjuks (vt selle kohta 20. novembri 2008. aasta kohtuotsus *Beef Industry Development Society ja Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, punktid 17 ja 33; 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *CB vs. komisjon*, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 51, ning 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus *ING Pensii*, C-172/14, EU:C:2015:484, punkt 32).
- 91 Kuigi need ei pruugi olla konkurentsile nii kahjulikud, võib teatud juhtudel ka muud liiki tegevusi pidada konkurentsivastase eesmärgiga tegevusteks. Nii on see eelkõige teatavat liiki horisontaalsete kokkulepete puhul, mis ei ole kartellid, näiteks kokkulepete puhul, mille tulemusel tõrjutakse turult välja konkureerivad ettevõtjad (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus *Generics (UK) jt*, C-307/18, EU:C:2020:52, punktid 76, 77, 83–87 ja 101, ning 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsus *Lundbeck vs. komisjon*, C-591/16 P, EU:C:2021:243, punktid 113 ja 114), või ka teatavat liiki ettevõtjate ühenduste otsuste puhul, mille eesmärk on kooskõlastada oma liikmete tegevus, eelkõige hindade alal (vt selle kohta 27. jaanuari 1987. aasta kohtuotsus *Verband der Sachversicherer vs. komisjon*, 45/85, EU:C:1987:34, punkt 41).
- 92 Selleks et teha konkreetsel juhul kindlaks, kas kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus kahjustab juba oma olemuselt konkurentsile piisaval määral, et seda saaks pidada niisuguseks, mille eesmärk on konkurentsile takistada, piirata või moonutada, tuleb analüüsida esiteks asjaomase kokkuleppe, otsuse või tegevuse sisu, teiseks nende majanduslikku ja õiguslikku konteksti ning kolmandaks eesmärke, mida sellega soovitakse saavutada (vt selle kohta 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *CB vs. komisjon*, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 53, ning 23. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus *F. Hoffmann-La Roche jt*, C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 79).
- 93 Mis puudutab kõigepealt kõnealuse tegevuse majanduslikku ja õiguslikku konteksti, siis tuleb arvesse võtta asjaomaste kaupade või teenuste laadi ning asjaomase sektori või asjaomaste sektorite või turgude toimimise ja struktuuri tegelikke tingimusi (11. septembri 2014. aasta

kohtuotsus CB *vs.* komisjon, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 53, ning 23. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus F. Hoffmann-La Roche jt, C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 80). Seevastu ei ole mingil juhul vaja analüüsida ega ammugi tõendada tegevuse tagajärgi konkrentsile, olgu need tegelikud või potentsiaalsed või negatiivsed või positiivsed, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 85 ja 86 viidatud kohtupraktikast.

- 94 Mis puudutab seejärel kõnealuse tegevusega taotletavaid eesmärke, siis tuleb kindlaks teha objektiivsed eesmärgid, mida selle tegevusega soovitakse konkrentsi suhtes saavutada. Seevastu asjaolu, et asjasse puutuvad ettevõtjad tegutsesid ilma subjektiivse kavatsuseta konkrentsi takistada, piirata või moonutada, ja asjaolu, et nad taotlesid teatud õiguspäraseid eesmärke, ei ole ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamisel määrava tähtsusega (vt selle kohta 6. aprilli 2006. aasta kohtuotsus General Motors *vs.* komisjon, C-551/03 P, EU:C:2006:229, punktid 64 ja 77 ning seal viidatud kohtupraktika, ning 20. novembri 2008. aasta kohtuotsus Beef Industry Development Society ja Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, punkt 21).
- 95 Täpsemalt on Euroopa Kohus korduvalt leidnud, et kokkulepped, mille eesmärk on turud eraldada vastavalt riigipiiridele või taastada riikide turgude eraldatus või mis muudavad riikide turgude läbipõimumise raskemaks, võivad töötada vastu EL lepingu ja EL toimimise lepingu eesmärkidele, milleks on viia läbi nende turgude lõimimine siseturu loomisega, ning tuleb seepärast kvalifitseerida üldjuhul kokkulepeteks, mille „eesmärk“ on piirata konkrentsi ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses (vt selle kohta 16. septembri 2008. aasta kohtuotsus Sot. Lélós kai Sia jt, C-468/06–C-478/06, EU:C:2008:504, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 4. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Football Association Premier League jt, C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 139).
- 96 See kohtupraktika, mida on kohaldatud ka muu tegevuse korral kui kokkulepped, olgu see siis ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste tegevus (vt selle kohta 17. oktoobri 1972. aasta kohtuotsus Vereeniging van Cementhandelaren *vs.* komisjon, 8/72, EU:C:1972:84, punktid 23–25 ja 29, ning 16. septembri 2008. aasta kohtuotsus Sot. Lélós kai Sia jt, C-468/06–C-478/06, EU:C:2008:504, punkt 66), rajaneb asjaolul, et nagu tuleneb ELTL artikli 3 lõike 1 punktist b, on siseturu toimimiseks vajalike konkrentsinormide kehtestamine lahutamatu osa selle turu loomise eesmärgist, mis on ELL artikli 3 lõikega 3 liidule muu hulgas püstitatud (vt selle kohta 12. mai 2022. aasta kohtuotsus Servizio Elettrico Nazionale jt, C-377/20, EU:C:2022:379, punktid 42 ja 43 ning seal viidatud kohtupraktika). Eraldades turud vastavalt riigipiiridele, taastades nende eraldatuse või muutes nende läbipõimumise raskemaks, kaotab niisugune tegevus eelised, mida tarbijad võivad saada tegelikust ja moonutamata konkrentsist siseturul (vt selle kohta 16. septembri 2008. aasta kohtuotsus Sot. Lélós kai Sia jt, C-468/06–C-478/06, EU:C:2008:504, punkt 66).
- 97 Tegevust on ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses „eesmärgi“ poolest konkrentsivastaseks kvalifitseeritud mitmesuguste kokkuleppe vormide puhul, mille eesmärk on piirata konkrentsi vastavalt riigipiiridele, ükskõik kas tegemist on samaaegse kaubavahetuse takistamise või piiramisega, absoluutse territoriaalse kaitse tagamisega ainuõiguste omanikele või piiriülese konkrentsi piiramisega siseturul muus vormis (vt selle kohta 6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus GlaxoSmithKline Services jt *vs.* komisjon jt, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P, EU:C:2009:610, punkt 61, ning 4. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Football Association Premier League jt, C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631, punktid 139–142).

98 Lõpuks tuleb teatava tegevuse kvalifitseerimisel tegevuseks, mille „eesmärk“ on takistada, piirata või moonutada konkurentsi, igal juhul ära näidata täpsed põhjused, miks kõnealune tegevus on konkrentsile piisaval määral kahjulik, mille tõttu on põhjendatud järeldus, et tegevusel on niisugune eesmärk (vt selle kohta 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *CB vs. komisjon*, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 69).

2) Tunnused, mis iseloomustavad tegevust, mille „tagajärg“ on takistada, piirata või moonutada konkurentsi

99 Konkrentsivastase tagajärjega tegevuse mõiste hõlmab omakorda mis tahes tegevust, mida ei saa pidada konkrentsivastase eesmärgiga tegevuseks, tingimusel et on tõendatud, et selle tegevuse tegelik või potentsiaalne tagajärg on takistada, piirata või moonutada konkurentsi ja seda tuntavalt (vt selle kohta 28. mai 1998. aasta kohtuotsus *Deere vs. komisjon*, C-7/95 P, EU:C:1998:256, punkt 77, ning 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus *Generics (UK) jt*, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 117).

100 Selleks on vaja konkrentsi toimimist analüüsida tegelikus olukorras, milles see toimiks kõnealuse kokkuleppe, ettevõtjate ühenduse otsuse või kooskõlastatud tegevuse puudumisel (30. juuni 1966. aasta kohtuotsus *LTM*, 56/65, EU:C:1966:38, lk 360, ning 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus *Generics (UK) jt*, C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 118), määratledes turu või turud, kus see tegevus võib tagajärge tekitada, ning seejärel tuvastades need tagajärjed, olgu need tegelikud või potentsiaalsed. See analüüs ise eeldab, et arvesse võetakse kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid.

3) Nende reeglite, mille kohaselt peab klubidel olema oma võistkondades minimaalne arv nn kohapeal treenitud mängijaid, kvalifitseerimine ettevõtjate ühenduse otsuseks, mille „eesmärk“ või „tagajärg“ on konkrentsi piirata

101 Käsitletaval juhul tuleb seoses UEFA ja URBSFA reeglitega, mille kohta on eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule küsimused esitanud, meenutada esiteks, et need reeglid kohustavad klubidevahelistel jalgpallivõistlusel osalevaid profijalgpalliklubisid, kes kuuluvad nendesse ühingutesse, kandma ülesandmislehele minimaalse arvu mängijaid, kes vastavad nendes reeglites kindlaks määratud nõuetele, mis peavad olema täidetud, et neid võiks lugeda „kohapeal treenitud mängijateks“, kuna vastasel korral kohaldatakse karistusi. Seda tehes piiravad need juba oma laadi poolest nende klubide võimalust kanda ülesandmislehele mängijaid, kes ei vasta nendele nõuetele.

102 Teiseks ilmneb eelotsusetaotluse kohtu selgitustest, et see klubide oma võistkondade vaba moodustamise võimaluse piiramine toimib kahel viisil. UEFA ja URBSFA reeglitega on neid klubisid kohustatud kandma ülesandmislehele minimaalse arvu mängijaid, kes on küll kvalifitseeritud „kohapeal treenitud mängijateks“, kuid keda ei ole tegelikult tingimata treeninud klubi, kes on nad värvanud, vaid ükskõik missugune klubi, kes on temaga sama rahvusliku jalgpalliliiduga liitunud, olenemata igasugusest nõudest, et geograafiline asukoht peab olema selle alaliidu territoriaalses pädevusalas. Selles mõttes toimib nende reeglitega kehtestatud piirang tegelikult asjaomase alaliidu ja seega riigisisel tasandil. Samal ajal on UEFA reeglitega neid klubisid kohustatud ka arvama oma „kohapeal treenitud mängijate“ hulka, kelle nad peavad ülesandmislehele kandma, minimaalse arvu mängijaid, keda on tõesti treeninud klubi, kes on nad värvanud. Seega toimib nendega kehtestatud piirang asjaomase klubi tasandil.

- 103 Selle majandusliku ja õigusliku konteksti osas, millesse asetuvad reeglid, mille kohta on eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule küsimused esitanud, ilmneb kõigepealt Euroopa Kohtu praktikast, et võttes arvesse, kui erilised on „tooted“, milleks on majanduslikust vaatevinklist spordivõistlused, võivad niisugused spordiala eest vastutavad ühingud nagu UEFA ja URBSFA võtta vastu reegleid, mis käsitlevad muu hulgas võistluste korraldamist nende spordialal, võistluste tõrgeteta toimumist ja sportlaste osalemist võistlustel (vt selle kohta 11. aprilli 2000. aasta kohtuotsus *Deliège*, C-51/96 ja C-191/97, EU:C:2000:199, punktid 67 ja 68, ning 13. juuni 2019. aasta kohtuotsus *TopFit ja Biffi*, C-22/18, EU:C:2019:497, punkt 60), tingimusel et need ühingud ei piira seejuures liidu õigusega isikutele antud õiguste ja vabaduste teostamist (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 81 ja 83, ning 13. juuni 2019. aasta kohtuotsus *TopFit ja Biffi*, C-22/18, EU:C:2019:497, punkt 52).
- 104 Seejärel võimaldavad profijalgpalli ja selle majandustegevuse erisused, milleni selle spordialaga tegelemine viib, asuda seisukohale, et on õiguspärane, kui niisugused ühingud nagu UEFA ja URBSFA reguleerivad konkreetsemalt tingimusi, mis peavad olema täidetud, et profijalgpalliklubid võiksid moodustada võistkondi, kes osalevad klubidevahelistel võistlustel nende territoriaalses pädevusalas.
- 105 Seda spordiala, mis on liidus väga oluline mitte ainult sotsiaalsest ja kultuurilisest (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkt 106, ja 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punkt 40), vaid ka meedia seisukohast, iseloomustab muude erisuste hulgas asjaolu, et see toob kaasa nii Euroopa kui ka riikide tasandil paljude võistluste korraldamise, kus osalevad väga paljud klubid ja väga paljud mängijad. Lisaks iseloomustab seda sarnaselt teatud teiste spordialadega asjaolu, et nendel võistlustel võivad osaleda vaid võistkonnad, kes on saavutanud teatud sporditulemused (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkt 132), kuna nende võistluste toimumine põhineb võistkondade vastamisi minekul ja järkjärgulisel väljalangemisel. Järelikult põhineb see peamiselt spordialasel saavutusel, mis saab ilmneks vaid siis, kui kõik osalevad võistkonnad on moodustatud ühtsete reeglite alusel ja ühtsetes tehnilistes tingimustes, mis tagavad teatud määral võrdsed võimalused.
- 106 Lõpuks seletavad tegelikud tingimused, mis iseloomustavad selle „turu“ toimimist, mille profijalgpallivõistlused majanduslikust vaatevinklist moodustavad, miks on reeglites, mille võivad kehtestada niisugused ühingud nagu UEFA ja URBSFA, ning konkreetsemalt reeglites, mis käsitlevad nende võistluste korraldamist ja nõuetekohast toimumist, teatavates aspektides ja teataval määral endiselt sätestatud riiki puudutav nõue või kriteerium. Funktsionaalsest seisukohast iseloomustab seda spordiala klubidevaheliste võistluste ja rahvuslikke jalgpalliite esindavate võistkondadevaheliste võistluste kooseksisteerimine ning nende võistkondade koosseisu suhtes võib olla õiguspärane kehtestada „kodakondsuse tingimusi“, võttes arvesse nende kohtumiste eripära (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 127 ja 128 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 107 Eesmärgi osas, mida põhikohtuasjas käsitletavate reeglitega püütakse konkurentsi alal objektiivselt saavutada, ilmneb selgitustest, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus on andnud nende reeglite sisu kohta, et reeglitega piiratakse või kontrollitakse selle konkurentsi ühte peamist parameetrit, mida profijalgpalliklubid võivad üksteisele avaldada, st andekate mängijate värbamist, milline ka ei oleks klubi või koht, kus neid on treenitud – mängijad, kes võivad aidata nende võistkonnal vastasvõistkonda võita. Sellest seisukohast on Belgia valitsus õigesti lisanud, et nimetatud piirang võib avaldada mõju konkurentstile, milles klubid võivad osaleda mitte ainult „turustusahelas

eelneval ehk varustusturul“, mida kujutab endast majanduslikust vaatevinklist mängijate värbamine, vaid ka „turustusahelas järgneval turul“, mida kujutavad endast samast vaatevinklist klubidevahelised jalgpallivõistlused.

- 108 Selle, kas põhikohtuasjas käsitletavat reeglid on juba oma laadilt piisavalt konkurentsi kahjustavad, et võiks asuda seisukohale, et nende „eesmärk“ on konkurentsi piiramine, peab siiski kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 109 Seejuures peab ta käesoleva kohtuotsuse punktis 92 meenutatud kohtupraktika kohaselt arvesse võtma nende reeglite sisu ja tegema kindlaks, kas need piiravad piisavalt – mis võimaldab asuda seisukohale, et need on piisavalt konkurentsi kahjustavad, mis omakorda võimaldab need kvalifitseerida „eesmärgi“ poolest konkurentsivastaseks – profijalgpalliklubi juurdepääsu nende eduks vajalikele „ressurssidele“, milleks on majanduslikust vaatevinklist juba treenitud mängijad, kohustades neid värbama minimaalse arvu riigis treenitud mängijaid piiriülese konkurentsi kahjuks, mida nad võiksid muidu pakkuda, värvates muudes rahvuslikes jalgpalliliitudes treenitud mängijaid. Seejuures on sellest seisukohast eriti oluline asjaomaste mängijate osakaal.
- 110 Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab käesoleva kohtuotsuse punktides 70–73, 93 ja 94 meenutatud kohtupraktika kohaselt arvesse võtma ka majanduslikku ja õiguslikku konteksti, milles põhikohtuasjas käsitletavat reeglid on kehtestatud, ja jalgpalli eripärasid ning hindama, kas need reeglid kehtestati või mitte eesmärgiga piirata klubide juurdepääsu nendele ressursidele, eraldada või uuesti eraldada turud vastavalt riigipiiridele või muuta riikide turgude läbipõimimine raskemaks „oma riigi eelistamise“ mooduse juurutamisega.
- 111 Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus jõuab oma analüüsi tulemusena järeldusele, et põhikohtuasjas käsitletavat reeglid on kahjustavad konkurentsi piisavalt, et sellest järeldada, et nende eesmärk on konkurentsi piirata, ja et need kuuluvad seega ELTL artikli 101 lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamisalasse, ei ole tal tarvis analüüsida nende tegelikke või potentsiaalseid tagajärgi.
- 112 Vastasel korral peab ta neid tagajärgi analüüsima.

d) Võimalus asuda seisukohale, et teatud konkreetne tegevus ei kuulu ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamisalasse

- 113 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast nähtub, et iga ettevõtjatevaheline kokkulepe või ettevõtjate ühenduse otsus, mis piirab selle kokkuleppe poolteks olevate või seda otsust järgima pidavate ettevõtjate tegevusvabadust, ei kuulu tingimata ELTL artikli 101 lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamisalasse. Nimelt võib teatavate kokkulepete ja teatavate otsuste majandusliku ja õigusliku konteksti analüüs viia esiteks järelduseni, et need on põhjendatud ühe või mitme õiguspärase üldist huvi teeniva eesmärgiga, mis iseenesest ei ole konkurentsivastased, teiseks, et konkreetset vahendit, mida nende eesmärkide saavutamiseks kasutatakse, on tõepoolest selleks vajalikud, ja kolmandaks, et isegi kui ilmneb, et nende vahendite olemuslik tagajärg on vähemalt potentsiaalselt piirata või moonutada konkurentsi, ei lähe see olemuslik mõju vajalikust kaugemale, eelkõige nii kaugemale, et kõrvaldaks igasuguse konkurentsi. Seda kohtupraktikat võib kohaldada eelkõige siis, kui tegemist on kokkulepete või otsustega, mis on reeglite vormis, mille on vastu võtnud selline ühing nagu kutse- või spordiühing teatud eetiliste või kutse-eetika alaste eesmärkide saavutamiseks ja laiemalt kutsealal tegutsemise reguleerimiseks, kui asjaomane ühing tõendab, et eespool nimetatud tingimused on täidetud (vt selle kohta 19. veebruari 2002. aasta kohtuotsus Wouters jt, C-309/99, EU:C:2002:98, punkt 97; 18. juuli 2006. aasta kohtuotsus

Meca-Medina ja Majcen *vs.* komisjon, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punktid 42–48, ning 28. veebruari 2013. aasta kohtuotsus *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, EU:C:2013:127, punktid 93, 96 ja 97).

- 114 Konkreetsemalt spordi valdkonnas on Euroopa Kohus tema käsutuses olevaid asjaolusid arvestades märkinud, et Rahvusvahelise Olümpiakomitee (ROK) vastu võetud dopinguvastased reeglid ei kuulu ELTL artikli 101 lõikes 1 sätestatud keelu kohaldamisalasse, kuigi need piiravad sportlaste tegevusvabadust ja nende olemuslik tagajärg on piirata võimalikku konkurentsi nende vahel, määratledes künnise, mille ületamisel kujutab nandrolooni esinemine endast dopingut, selleks et säilitada spordivõistluse aus, rikkumatu ja objektiivne läbiviimine, tagada sportlastele võrdsed võimalused, kaitsta nende tervist ning tagada spordi keskmises olevate eetiliste väärtuste austamine, mille hulka kuulub ka saavutustel põhinev edu (vt selle kohta 18. juuli 2006. aasta kohtuotsus *Meca-Medina ja Majcen vs. komisjon*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punktid 43–55).
- 115 Seevastu ei ole käesoleva kohtuotsuse punktis 113 viidatud kohtupraktika kohaldatav tegevuse puhul, mis kaugel sellest, et sellel oleks üksnes olemuslik „tagajärg“, mis seisneb konkurentsi piiramises vähemalt potentsiaalselt, piirates teatud ettevõtjate tegevusvabadust, kahjustab konkurentsi sellisel määral, et on põhjendatud jõuda järeldusele, et juba selle „eesmärk“ on konkurentsi takistada, piirata või moonutada. Ainult siis, kui konkreetse juhtumi puhul kõne all oleva tegevuse analüüsi tulemusel ilmneb, et selle tegevuse eesmärk ei ole takistada, piirata või moonutada konkurentsi, tuleb seejärel kindlaks teha, kas see tegevus võib kuuluda viidatud kohtupraktika kohaldamisalasse (vt selle kohta 28. veebruari 2013. aasta kohtuotsus *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, EU:C:2013:127, punkt 69; 4. septembri 2014. aasta kohtuotsus *API jt*, C-184/13–C-187/13, C-194/13, C-195/13 ja C-208/13, EU:C:2014:2147, punkt 49, ning 23. novembri 2017. aasta kohtuotsus *CHEZ Elektro Bulgaria ja FrontEx International*, C-427/16 ja C-428/16, EU:C:2017:890, punktid 51, 53, 56 ja 57).
- 116 Mis puudutab tegevust, mille eesmärk on takistada, piirata või moonutada konkurentsi, siis võib ELTL artikli 101 lõikes 1 sätestatud keelust erandi teha üksnes ELTL artikli 101 lõike 3 alusel ja tingimusel, et kõik selles sättes ette nähtud tingimused on täidetud (vt selle kohta 20. novembri 2008. aasta kohtuotsus *Beef Industry Development Society ja Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, punkt 21).
- 117 Käsitletaval juhul peab eelotsusetaotluse esitanud kohus seega ainult juhul, kui ta jõuab põhikohtuasjas käsitletavate reeglite analüüsi tulemusena järeldusele, et nende eesmärk ei ole piirata konkurentsi, vaid neil on selline tagajärg, kontrollima, kas need reeglid vastavad käesoleva kohtuotsuse punktis 113 mainitud tingimustele, võttes seejuures arvesse eesmarke, mida on nimetanud spordiühingud, kellega on põhikohtuasjas tegemist, ning milleks on tagada nendes ühingutesse kuuluvate jalgpalliklubide vahelistel võistlustel osalevate võistkondade moodustamise tingimuste ühtlus ja julgustada noorte elukutseliste jalgpallurite treenimist.

2. ELTL artikli 101 lõike 3 tõlgendamine

- 118 Juba ELTL artikli 101 lõike 3 sõnastusest tuleneb, et igale kokkuleppele, ettevõtjate ühenduse otsusele või kooskõlastatud tegevusele, mis on oma konkurentsivastase eesmärgi või tagajärje tõttu vastuolus ELTL artikli 101 lõikega 1, võib teha erandi, kui see vastab kõigile selleks ette nähtud tingimustele (vt selle kohta 11. juuli 1985. aasta kohtuotsus *Remia jt vs. komisjon*, 42/84, EU:C:1985:327, punkt 38, ning 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *MasterCard jt vs. komisjon*, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punkt 230), kusjuures tuleb märkida, et need tingimused on rangemad kui need, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 113.

- 119 ETL artikli 101 lõike 3 kohaselt sõltub selle erandi kohaldamine konkreetset juhul neljast kumulatiivsest tingimusest. Esiteks tuleb piisava tõenäosusega tõendada (6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus *GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon jt*, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P, EU:C:2009:610, punkt 95), et kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus võimaldab saavutada tõhususe kasvu, aidates parandada asjaomaste kaupade või teenuste tootmist või levitamist või edendada tehnilist või majanduslikku progressi. Teiseks tuleb samas ulatuses tõendada, et õiglane osa tõhususe kasvust saadavast kasust jääb kasutajatele. Kolmandaks ei tohi kokkulepe, otsus või tegevus seada osalevatele ettevõtjatele piiranguid, mis ei ole sellise tõhususe kasvu saavutamiseks hädavajalikud. Neljandaks ei tohi kokkulepe, otsus või tegevus anda osalevatele ettevõtjatele võimalust kõrvaldada kogu tõhus konkurents asjaomaste kaupade või teenuste olulise osa suhtes.
- 120 Pool, kes tugineb sellisele erandile, peab veenvate argumentide ja tõenditega tõendama, et kõik erandi kohaldamiseks nõutavad tingimused on täidetud (vt selle kohta 11. juuli 1985. aasta kohtuotsus *Remia jt vs. komisjon*, 42/84, EU:C:1985:327, punkt 45, ning 6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus *GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon jt*, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P, EU:C:2009:610, punkt 82). Juhul kui need argumentid ja tõendid kohustavad teist poolt neid veenvalt ümber lükkama, võib sellise ümberlükkamise puudumise korral järeldada, et ETL artikli 101 lõikele 3 tugineval poolel lasuv tõendamiskohustus on täidetud (vt selle kohta 7. jaanuari 2004. aasta kohtuotsus *Aalborg Portland jt vs. komisjon*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P, EU:C:2004:6, punkt 79, ning 6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus *GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon jt*, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P, EU:C:2009:610, punkt 83).
- 121 Täpsemalt, mis puudutab käesoleva kohtuotsuse punktis 119 meenutatud esimest tingimust, siis tõhususe kasv, mille kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus peab võimaldama saavutada, ei vasta mis tahes eelisele, mille osalevad ettevõtjad saavad sellest kokkuleppest, otsusest või tegevusest oma majandustegevuse raames, vaid üksnes tuntavatele objektiivsetele eelistele, mille kokkulepe, otsus või tegevus konkreetset võimaldab saavutada eri sektoris või sektorites või asjaomastel turgudel. Lisaks ei tule selleks, et esimest tingimust saaks pidada täidetuks, tõendada mitte ainult tõhususe kasvu tegelikkust ja ulatust, vaid ka seda, et see korvab kokkuleppest, otsusest või tegevusest konkurentsile tuleneva kahju (vt selle kohta 13. juuli 1966. aasta kohtuotsus *Consten ja Grundig vs. komisjon*, 56/64 ja 58/64, EU:C:1966:41, lk 502, ja 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *MasterCard jt vs. komisjon*, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punktid 232, 234 ja 236, ning analoogia alusel 27. märtsi 2012. aasta kohtuotsus *Post Danmark*, C-209/10, EU:C:2012:172, punkt 43).
- 122 Mis puudutab käesoleva kohtuotsuse punktis 119 meenutatud teist tingimust, siis see eeldab, et tuleb tõendada, et tõhususe kasv, mida kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus peab võimaldama saavutada, avaldab soodsat mõju kõikidele kasutajatele, olgu need siis kauplused, vahetarbija või lõpptarbija, eri sektorites või asjaomastel turgudel (vt selle kohta 23. novembri 2006. aasta kohtuotsus *Asnef-Equifax ja Administración del Estado*, C-238/05, EU:C:2006:734, punkt 70, ning 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *MasterCard jt vs. komisjon*, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punktid 236 ja 242).
- 123 Sellest järeldub, et olukorras, kus ETL artikli 101 lõiget 1 rikkuv tegevus on konkurentsivastane eesmärgi tõttu, st kahjustab konkurentsi piisaval määral, ja kus see võib lisaks mõjutada erinevaid kasutajate või tarbijate kategooriaid, tuleb kindlaks teha, kas, ja kui jah, siis mil määral on sellel tegevusel hoolimata selle kahjulikkusest soodne mõju igale neist kategooriatest.

- 124 Käesoleva kohtuotsuse punktis 119 meenutatud kolmas tingimus, mis käsitleb asjasse puutuva tegevuse vältimatust või vajalikkust, eeldab, et hinnatakse ja võrreldakse vastavalt selle tegevuse ja reaalselt mõeldavate alternatiivsete meetmete mõju, et teha kindlaks, kas nimetatud tegevusest oodatavat tõhususe kasvu on võimalik saavutada konkurentsi vähem piiravate meetmetega. Seevastu ei saa see viia olenevalt olukorrast valikuni sellise tegevuse ja alternatiivsete meetmete vahel juhul, kui viimased ei tundu konkurentsi vähem piiravad.
- 125 Mis puudutab käesoleva kohtuotsuse punktis 119 meenutatud neljandat tingimust, siis selle täitmise kontrollimine eeldab konkreetsel juhul asjaomaste sektorite või turgude konkurentsi toimimist iseloomustavate kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete asjaolude analüüsi, et teha kindlaks, kas kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus annab osalevatele ettevõtjatele võimaluse kõrvaldada kogu tõhus konkurents asjaomaste kaupade või teenuste olulise osa suhtes. Eriti ettevõtjate ühenduse otsuse või kokkuleppe puhul, millega ettevõtjad on ühiselt liitunud, võib nende väga suur turuosa muude oluliste asjaolude hulgas ja nende tervikanalüüsi käigus kujutada endast näitajat selle kohta, et otsus või kokkulepe annab oma sisu, eesmärgi või tagajärge arvestades osalevatele ettevõtjatele võimaluse kõrvaldada kogu tõhus konkurents – põhjus, mis iseenesest välistab ELTL artikli 101 lõikes 3 ette nähtud erandi kohaldamise.
- 126 Üldisemalt võib käesoleva kohtuotsuse punktis 119 mainitud erinevate tingimuste analüüsimisel olla vaja arvesse võtta kokkuleppe, ettevõtjate ühenduse otsuse või kooskõlastatud tegevusega seotud sektorite või turgude tunnuseid ja erisusi, kui need tunnused ja erisused on analüüsi tulemuse jaoks otsustava tähtsusega (vt selle kohta 6. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus *GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon jt*, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P, EU:C:2009:610, punkt 103, ning 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus *MasterCard jt vs. komisjon*, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punkt 236).
- 127 Lisaks on vaja meenutada, et sellest, kui üks käesoleva kohtuotsuse punktis 119 nimetatud neljast tingimusest ei ole täidetud, piisab ELTL artikli 101 lõikes 3 ette nähtud erandi kohaldamise välistamiseks.
- 128 Käesoleval juhul on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne teha otsus küsimuses, kas põhikohtuasjas kõne all olevad reeglid vastavad kõigile tingimustele, mis võimaldavad kohaldada nende suhtes ELTL artikli 101 lõikes 3 ette nähtud erandit, pärast seda, kui ta on andnud pooltele võimaluse täita neil lasuvat tõendamiskohustust, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 120.
- 129 Samas tuleb nendest tingimustest esimese kohta, mis puudutab tuntavaid objektiivseid eeliseid, mida tegevus, mille eesmärk või tagajärg on takistada, piirata või moonutada konkurentsi, peab võimaldama asjaomasel sektoril või asjaomastes sektorites või asjaomastel turgudel saada, juhtida tähelepanu, et põhikohtuasjas käsitletavat reeglit võivad ohutada profijalgpalliklubisid värbama ja treenima noori mängijaid ning seega tugevdama konkurentsi treenimise abil. Ainult eelotsusetaotluse esitanud kohus saab siiski võtta konkreetsete argumentide ja tõendite põhjal, mille menetlusosalised on esitanud või peavad esitama, olgu need siis majanduslikud, statistilised või muud laadi tõendid, seisukoha küsimuses, kas see ohutamine on tegelik ja kui suur on tõhususe kasv, mis tuleneb sellest treenimisest, ning küsimuses, kas see tõhususe kasv korvab puudused, mis tulenevad nendest reeglitest konkurentstile.

- 130 Teise tingimuse kohta, mille kohaselt peab asjaomane tegevus avaldama soodsat mõju kasutajatele, ükskõik kas tegemist on kutsealal tegutsejate, vahetarbijate või lõpptarbijatega, asjaomastes eri sektorites või asjaomastel eri turgudel, siis tuleb rõhutada, et käsitletaval juhul kuuluvad „kasutajate“ hulka eeskätt profijalgpalliklubid ja mängijad ise. Nendele lisanduvad üldisemalt „lõpptarbijad“, kes on selle termini majanduslikus tähenduses pealtvaatajad või televaatajad. Viimaste puhul ei saa juba ette välistada, et huvi, mis on osal nende hulgas klubidevaheliste võistluste vastu, sõltub muude parameetrite hulgas osalevate klubide tegevuskohast ja sellest, kas nende väljakule saadetatavates võistkondades on kohapeal treenitud mängijaid. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab konkreetsete argumentide ja tõendite põhjal, mille menetlusosalised on esitanud või peavad esitama, seega muu hulgas seisukoha võtma küsimuses, kas turul, mida need esmajärjekorras mõjutavad, st turul, kus klubid värbavad mängijaid, avaldavad kõnesolevad reeglid tegelikult soodsat mõju mitte üksnes mängijatele, vaid ka kõikidele klubidele ning pealtvaatajatele ja televaatajatele, või kas need toovad – nagu Euroopa Kohtu menetluses väideti – praktikas kasu teatavatesse kategooriatesse kuuluvatele klubidele, kuid samal ajal põhjustavad kahju teistele.
- 131 Mis puudutab kolmandat tingimust, et põhikohtuasjas käsitletavad reeglid peavad olema tingimata vajalikud, siis eelotsusetaotluse esitanud kohus peab konkreetsete argumentide ja tõendite põhjal, mille menetlusosalised on esitanud või peavad esitama, kontrollima, kas niisugused alternatiivsed meetmed, mida Euroopa Kohtu menetluses nimetati, st mängijate treenimise nõuete kehtestamine seoses profijalgpalliklubidele tegevuslubade väljaandmisega, eelkõige väikeste klubide jaoks rahastatismehhanismide või rahaliste stiimulite kasutuselevõtt või treenivate klubide kulude otsese hüvitamise süsteem võiksid olla liidu õigust järgides (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 108 ja 109, ning 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punktid 41–45) konkurentsi vähem piiravad meetmed.
- 132 Mis puudutab neljandat tingimust, mis on seotud küsimusega, kas põhikohtuasjas käsitletavad reeglid, mis piiravad küll konkurentsi, mida profijalgpalliklubid võivad juba treenitud mängijate värbamisega pakkuda, ei kõrvalda siiski seda konkurentsi, siis määrav tegur on see, missugusel tasemel on kehtestatud nende „kohapeal treenitud mängijate“ minimaalsed suhtarvud, kes tuleb ülesandmiselehele kanda võrreldes sinna kantavate mängijate koguarvuga. Komisjon on konkreetsemalt märkinud, et võrreldes samalaadsete reeglitega, millega ta on tutvunud, ei tundu need minimaalsed osakaalud talle eaproportsionaalsed, isegi arvestades asjaolu, et võib juhtuda, et profijalgpalliklubid peavad või soovivad tegelikult värvata rohkem „kohapeal treenitud mängijaid“, et kindlustada end niisuguste ohtude vastu nagu õnnetused või haigused. Selles küsimuses peab siiski lõplikult seisukoha võtma eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 133 Selle võrdluse jaoks tuleb võrrelda kõnesolevatest konkrentsiipiirangutest tulenevat olukorda võimaluse piires olukorraga, mis valitseks asjaomasel turul, kui konkrents sellel turul ei oleks nende piirangute tõttu takistatud, piiratud või moonutatud.
- 134 Seevastu asjaolu, et põhikohtuasjas käsitletavaid reegleid kohaldatakse UEFAsse ja URBSFAsse kuuluvate klubide vaheliste võistluste suhtes ning kõigi profijalgpalliklubide ja mängijate suhtes, kes nendel osalevad, ei ole määrava tähtsusega. See asjaolu on omane niisuguste ühingute olemasolule endale, kellel on konkreetses territoriaalses pädevusalas õigus kehtestada reegleid, mida peavad järgima kõik ettevõtjad, kes on nende liikmed, ja kõik nende ettevõtjatega liitunud isikud.

- 135 Kõikide eelnevate kaalutluste põhjal tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustele vastata osas, milles need puudutavad ELTL artiklit 101, et
- ELTL artikli 101 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus reeglid, mille on kehtestanud Euroopa tasandil jalgpallivõistlusi korraldav ühing, mida kohaldavad nii see ühing kui ka selle liikmeks olevad rahvuslikud jalgpalliliidud ning mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmislehele minimaalse arvu mängijaid, keda on treeninud kas see klubi ise või keda on treenitud selle rahvusliku jalgpalliliidu territoriaalses pädevusalas, millega klubi on liitunud, samuti reeglid, mille on kehtestanud riigisisese tasandil jalgpallivõistlusi korraldav ühing ning mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmislehele minimaalse arvu mängijaid, keda on treenitud selle ühingu territoriaalses pädevusalas, kui on tõendatud esiteks, et need ettevõtjate ühenduse otsused võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, ning teiseks, et nende eesmärk või tagajärg on piirata konkurentsi profijalgpalliklubide vahel, v.a kui teisel juhul on veenvate tõendite ja argumentidega tõendatud, et neid põhjendavad üks või mitu õiguspärast eesmärki ja et need on samal ajal selleks tingimata vajalikud;
 - ELTL artikli 101 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see võimaldab ettevõtjate ühenduste otsuste suhtes juhul, kui need on selle artikli lõikega 1 vastuolus, teha erandi selle lõike 1 kohaldamisest ainult juhul, kui veenvate tõendite ja argumentidega on tõendatud, et kõik selleks nõutavad tingimused on täidetud.

C. Eelotsuse küsimused osas, milles need puudutavad ELTL artiklit 45

1. Kaudse diskrimineerimise või töötajate vaba liikumise takistuse olemasolu

- 136 Kõigepealt tuleb märkida, et ELTL artikliga 45, millel on vahetu õigusmõju, on vastuolus iga meede, ükskõik kas see rajaneb kodakondsusel või seda kohaldatakse kodakondsusest olenemata, mis võib asetada liidu kodanikud ebasoodsamasse olukorda, kui nad soovivad tegeleda majandustegevusega muu liikmesriigi territooriumil kui päritoluliikmesriik, takistades neil või pärssides nende soovi päritoluliikmesriigist lahkuda (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 93–96, ning 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punktid 33 ja 34).
- 137 Käsitletaval juhul ilmneb URBSFA reeglite sõnastusest ja ülesehitusest – nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib –, et niisugused reeglid nagu URBSFA reeglid võivad esmapilgul asetada ebasoodsamasse olukorda elukutselised jalgpallurid, kes soovivad tegeleda majandustegevusega muu liikmesriigi territooriumil kui päritoluliikmesriik – näiteks Belgias – ega vasta nendes reeglites nõutud tingimustele. Ehkki need reeglid ei põhine otseselt kodakondsuse või elukoha kriteeriumil, põhinevad need sellegipoolest selgelt „rahvuslikku“ laadi seosel ja seda kahes mõttes, nagu on eelkõige märkinud komisjon. Esiteks on „kohapeal treenitud mängijad“ nendes määratletud kui mängijad, keda on treeninud „Belgia“ klubi. Teiseks on profijalgpalliklubisid, kes soovivad osaleda URBSFAsse kuuluvate klubide vahelistel võistlustel, kohustatud kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmislehele minimaalse arvu mängijaid, kes vastavad kvalifitseerumiseks nõutavatele tingimustele.

- 138 Nõnda on nende reeglitega piiratud võimalust, et mängijad, kellel ei ole niisugust „rahvuslikku“ seost, kantakse selliste klubide mängijate nimekirja ja ülesandmislehele, st et need klubid saavad nad väljakule. Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 60, ei ole tähtsust asjaolul, et see puudutab mängijate osalemist võistkondades, mitte formaalselt võimalust neid mängijaid värvata, sest osalemine nendel mängudel ja võistlustel kujutab endast nende mängijate tegevuse põhieesmärki.
- 139 Selles osas võivad põhikohtuasjas käsitletavat reeglid, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 43 ja 44, tekitada kaudse diskrimineerimise mängijate kahjuks, kes pärinevad teisest liikmesriigist, sest need võivad peamiselt viimati nimetatutele kahju tuua.
- 140 Sellest järeldub, et need reeglid kahjustavad esmapilgul töötajate liikumisvabadust, kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu kontrolli tulemusel ei ilmne vastupidist.

2. Võimalik põhjendatus

- 141 Meetmed, mis ei ole riiklikku päritolu, võivad olla lubatud isegi siis, kui need piiravad EL toimimise lepingus sätestatud liikumisvabadust, kui on tõendatud esiteks, et nende võtmine taotleb üldist huvi teenivat õiguspärast eesmärki, mis on selle aluslepinguga kooskõlas ja mis on seega muud laadi kui puhtalt majanduslik, ning teiseks, et need järgivad proportsionaalsuse põhimõtet, mis tähendab, et need meetmed on eesmärgi saavutamiseks sobivad ega lähe eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkt 104; 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punkt 38, ning 13. juuni 2019. aasta kohtuotsus *TopFit ja Biffi*, C-22/18, EU:C:2019:497, punkt 48). Mis puudutab täpsemalt selliste meetmete sobivuse tingimust, siis tuleb meenutada, et neid saab pidada konkreetse eesmärgi saavutamiseks sobivaks üksnes juhul, kui need vastavad tõepoolest huvile saavutada see eesmärk ühtselt ja süstemaatiliselt (vt selle kohta 8. septembri 2009. aasta kohtuotsus *Liga Portuguesa de Futebol Profissional ja Bwin International*, C-42/07, EU:C:2009:519, punkt 61, ning 6. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Ungari (kõrgharidusõpe)*, C-66/18, EU:C:2020:792, punkt 178).
- 142 Samamoodi nagu riikliku päritoluga meetmete puhul, peab kõnealuste mitteriikliku päritoluga meetmete võtja tõendama, et need kaks kumulatiivset tingimust on täidetud (vt analoogia alusel 21. jaanuari 2016. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Küpros*, C-515/14, EU:C:2016:30, punkt 54, ja 18. juuni 2020. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Ungari (ühingute läbipaistvus)*, C-78/18, EU:C:2020:476, punkt 77).
- 143 Käesoleval juhul peab seega eelotsusetaotluse esitanud kohus võtma seisukoha küsimuses, kas põhikohtuasjas käsitletavat URBSFA reeglid vastavad nendele tingimustele, võttes arvesse argumente ja tõendeid, mille pooled on esitanud.
- 144 Samas tuleb meenutada esiteks, et arvestades nii spordi sotsiaalset ja kasvatuslikku funktsiooni – mida on tunnustatud ELTL artiklis 165 – kui ka laiemalt spordi märkimisväärset tähtsust liidus, mida Euroopa Kohus on mitu korda rõhutanud, kujutab eesmärk julgustada noorte elukutseliste jalgpallurite värbamist ja treenimist endast õiguspärast üldist huvi teenivat eesmärki (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkt 106, ja 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punkt 39).

- 145 Teiseks tuleb küsimuse kohta, kas niisuguste reeglitega nagu põhikohtuasjas käsitletavad on võimalik kõnesolev eesmärk saavutada, kõigepealt märkida, et see eesmärk võib teatavatel juhtudel ja tingimustel põhjendada meetmeid, mis ei ole küll välja töötatud nii, et need tagavad kindlalt ja kvantitatiivselt ette hinnatavalt noorte mängijate värbamise ja treenimise kasvu või intensiivistumise, kuid tekitavad sellegipoolest tegeliku ja märkimisväärse stiimuli selles suunas (vt selle kohta 15. detsembri 1995. aasta kohtuotsus *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punktid 108 ja 109, ning 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punktid 41–45).
- 146 Seejärel on vaja märkida, et kuna niisugused reeglid nagu põhikohtuasjas käsitletavad URBSFA reeglid kohustavad profijalgpalliklubisid, kes soovivad sellesse alaliitu kuuluvate klubide vahelistel jalgpallivõistlustel osaleda, kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmiselehele minimaalse arvu noori mängijaid, keda on treeninud ükskõik missugune sellesse alaliitu kuuluv klubi, peab seda, kas need suudavad tagada, et saavutatakse eesmärk julgustada noorte mängijate värbamist ja treenimist kohalikul tasandil, kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus kõikidest asjakohastest asjaoludest lähtudes.
- 147 Seejuures peab eelotsusetaotluse esitanud kohus võtma muu hulgas arvesse asjaolu, et kuna nende reeglitega on asetatud samasse olukorda kõik mängijad, keda on treeninud ükskõik missugune kõnesoleva rahvusliku jalgpalliliiduga liitunud klubi, on võimalik, et need ei kujuta endast ühele osale nendest klubidest – eelkõige nendele, kellel on märkimisväärsed rahalised vahendid – tegelikku ja erilist stiimulit noori mängijaid ise treenida. Vastupidi, niisugune värbamis- ja treenimispoliitika, mille puhul on Euroopa Kohus juba juhtinud tähelepanu sellele, et see on asjaomase klubi jaoks kulukas, pikk ja juhuslik (vt selle kohta 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punkt 42), asetub samale pulgale nende noorte mängijate värbamisega, keda on treeninud ükskõik missugune teine selle alaliiduga liitunud klubi, ükskõik kus see teine klubi selle alaliidu territoriaalses pädevusalas paikneb. Spordi sotsiaalse ja kasvatusliku funktsiooni täitmisele aitab kaasa aga just kohalik investering noorte mängijate treenimisse, eelkõige juhul, kui seda teevad väikesed klubid, vajaduse korral koostöös teiste sama piirkonna klubidega – koostöö, mis võib olla piiriülene (vt selle kohta 16. märtsi 2010. aasta kohtuotsus *Olympique Lyonnais*, C-325/08, EU:C:2010:143, punkt 44).
- 148 Kolmandaks tuleb analüüsida – nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 131 ja 132 –, kas põhikohtuasjas käsitletavad reeglid ning eelkõige nende „kohapeal treenitud mängijate“ minimaalne arv, kes peavad olema nende reeglite kohaselt klubide mängijate nimekirjas ja ülesandmiselehel, on vajalikud ja proportsionaalsed sinna kantavate mängijate koguarvuga.
- 149 Kõiki käesoleva kohtuotsuse eelmistes punktides nimetatud asjaolusid ja muid võimalikke asjaolusid, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus peab käesolevast kohtuotsusest lähtudes asjakohaseks, peab see kohus hindama põhjalikult ja kõikehõlmavalt argumentide ning tõendite põhjal, mille põhikohtuasja menetlusosalised on esitanud või peavad esitama.
- 150 Kõikide eelnevate kaalutluste põhjal tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustele vastata osas, milles need puudutavad ERTL artiklit 45, et seda artiklit tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus reeglid, mille on kehtestanud kohalikul tasandil jalgpallivõistlusi korraldav ühing ning mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmiselehele minimaalse arvu selle ühingu territoriaalses pädevusalas treenitud mängijaid, v.a juhul, kui on tõendatud, et need reeglid võivad ühtlaselt ja süstemaatiliselt tagada, et saavutatakse eesmärk julgustada kohalikul tasandil noorte elukutseliste jalgpallurite värbamist ja treenimist, ega lähe kaugemale sellest, mis on nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalik.

V. Kohtukulud

- 151 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulud, välja arvatud nende poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes otsustab Euroopa Kohus (suurkoda):

1. ELTL artikli 101 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus reeglid, mille on kehtestanud Euroopa tasandil jalgpallivõistlusi korraldav ühing, mida kohaldavad nii see ühing kui ka selle liikmeks olevad rahvuslikud jalgpalliliidud ning mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmiselehe minimaalse arvu mängijaid, keda on treeninud kas see klubi ise või keda on treenitud selle rahvusliku jalgpalliliidu territoriaalses pädevusalas, millega klubi on liitunud, samuti reeglid, mille on kehtestanud riigisisel tasandil jalgpallivõistlusi korraldav ühing ning mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmiselehe minimaalse arvu mängijaid, keda on treenitud selle ühingu territoriaalses pädevusalas, kui on tõendatud esiteks, et need ettevõtjate ühenduse otsused võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, ning teiseks, et nende eesmärk või tagajärg on piirata konkurentsi profijalgpalliklubide vahel, v.a kui teisel juhul on veenvate tõendite ja argumentidega tõendatud, et neid põhjendavad üks või mitu õiguspärast eesmärki ja et need on samal ajal selleks tingimata vajalikud.
2. ELTL artikli 101 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see võimaldab ettevõtjate ühenduste otsuste suhtes juhul, kui need on selle artikli lõikega 1 vastuolus, teha erandi selle lõike 1 kohaldamisest ainult juhul, kui veenvate tõendite ja argumentidega on tõendatud, et kõik selleks nõutavad tingimused on täidetud.
3. ELTL artiklit 45 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus reeglid, mille on kehtestanud kohalikul tasandil jalgpallivõistlusi korraldav ühing ning mis kohustavad iga nendel võistlustel osalevat klubi kandma oma mängijate nimekirja ja ülesandmiselehe minimaalse arvu selle ühingu territoriaalses pädevusalas treenitud mängijaid, v.a juhul, kui on tõendatud, et need reeglid võivad ühtlaselt ja süstemaatiliselt tagada, et saavutatakse eesmärk julgustada kohalikul tasandil noorte elukutseliste jalgpallurite värbamist ja treenimist, ega lähe kaugemale sellest, mis on nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalik.

Allkirjad